

תיק 927170/6

לפני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שטסמן – אב"ד

הרב אייל יוסף

הרב עידו שחר

התובעת:

פלוגית (ע"י ב"כ: עו"ד אסנת שרון וטו"ר דבורה בריסק)

נגד

נתבע (1) (בתביעת הגירושין):

פלוגי

נתבע (2) (בהליכי ביזיון בית הדין):

אלמוני (ע"י ב"כ: עו"ד אליעד שרגא, טו"ר משה מיטלמן ועו"ד יעל נגר)

פסק דין

1. אקדמות מילין

פרשת עיגונה של גב' [פלוגית] היא אחת מפרשיות העיגון הקשות ביותר שאיתן מתמודדת מערכת בתי הדין הרבניים. בפסק דין מיום ד' באדר ב' תשע"ו (14.3.2016) קבע בית הדין כי נתבע מס' 2, מר [אלמוני], הוא מעגנה האמיתי של כלתו גב' [פלוגית] וכי הוא העומד מאחורי סרבנותו האכזרית וחסרת הפשר של בנו לקיים את פסק הדין אשר חייב לשחררה בגט.

בנסיבות אלו הטיל בית הדין, מכוח סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון) תשט"ז – 1956 וסעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט, מאסר למשך שלושים יום על מר [אלמוני].

מר [אלמוני] הגיש ערעור על פסק הדין. ביום ו' באב תשע"ו (10.8.2016) דחה כבוד בית הדין הרבני הגדול את הערעור תוך חיובו של מר [אלמוני] בהוצאות משפט, לרבות הוצאות משפט גבוהות מאוד לאוצר המדינה.

בהתאם להוראת סעיף 7א (ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956 מסר בית הדין ביום ה' באדר ב' תשע"ו (15.3.2016) הודעה לכבוד נשיאת בית המשפט העליון בדבר ההחלטה להטיל מאסר למשך שלושים יום על מר [אלמוני] ומכוחה של ההודעה נפתח הליך בש"פ 2137/16.

בפסק דין מיום כ"ב באדר תשע"ז (20.3.2017) קבע בית המשפט העליון (הנשיאה מ' נאור, המשנה לנשיאה א' רובינשטיין והשופט ח' מלצר) כי מוסמך היה בית הדין להטיל מאסר למשך שלושים יום על אביו של סרבן גט, אחר שהוכח לפני בית הדין כי הוא הגורם הדומיננטי לעיגונה של האישה ולאחר שהגיע בית הדין למסקנה שאין דרך פוגענית פחות לגרום לאב לחדול ממעשיו ולאפשר את מתן הגט (פסקות כו, כז לפסק הדין).

מכל מקום, מאחר שתכליתה של ההוראה בסעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט היא להביא לכפיית ציות עתידית ולא לענוש את המפר על הפרתו בעבר, ולנוכח טענת אביו של סרבן הגט כי קיימות ראיות חדשות – בדמות תוצאותיהן של שליחות של הרב [...] אל הבן הסרבן ושל פגישה של בא כוחו עו"ד אליעד שרגא עם הסרבן ובאת כוחו האמריקאית החדשה, עו"ד מפירמה ידועה ממנהטן – המלמדות שאינו פועל לעיגון התובעת, הורה בית המשפט העליון על החזרת התיק לבית הדין לבחינה עובדתית של טענת אבי הסרבן כי הוא פועל באופן משמעותי לשכנע את בנו לתת גט ולשם שמיעת העדויות והראיות חדשות בעניין.

נציין כי במקביל, נוכח ממצאי פסק דינו של בית הדין, החליט היועץ המשפטי לממשלה בחודש יוני 2016 להורות למשטרת ישראל לפתוח בחקירה פלילית נגד מר [אלמוני] בחשד לשידול בנו להפרת הוראה חוקית למתן גט לאשתו, עבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

מר [אלמוני] עתר באמצעות בא כוחו, עו"ד אליעד שרגא, לבית המשפט העליון נגד החלטת היועץ המשפטי לממשלה (בג"ץ 308/17).

בפסק דין מיום כ"ג בתמוז תשע"ז (17.7.2017) דחה כבוד בית המשפט העליון את העתירה תוך חיוב בהוצאות משפט לטובת המדינה. במסגרת פסק דין כתב כבוד השופט י' עמית:

המקרה שבפנינו מעסיק את בתי הדין הרבניים ואת בית משפט זה. כשלעצמי, התרשמתי כי כל הסאגה שבפנינו לא הייתה באה לעולם אילו מלכתחילה הכריז העותר כי הוא עומד לרשות בית הדין וישתף פעולה בכל הנדרש על מנת לחלץ גט מבנו הסורר. במקום זאת, וכפי שניתן להתרשם מפסקי הדין המקיפים והיסודיים של בתי הדין, בחר העותר להתעמת שוב ושוב עם הדיינים, באופן שלא ניתן להגדרה אלא כעזות מצח וכניסיון להלך אימים על בית הדין. וכזאת לא ייעשה במקומותינו.

אין לי אלא להמליץ לעותר "להחליף דיסקט" ולילך בדרך אחרת.

ההליך שלפנינו מכל מקום נועד לעת הזאת לבחון את הראיות החדשות לכאורה שלהן טען נתבע מס' 2 ובהתאם להוראתו של בית המשפט העליון בפסק דינו האמור מיום כ"ב באדר תשע"ז (20.3.2017).

כמו בהליך הראשון, גם בהליך זה נאלץ בית הדין להתמודד עם ניסיון מתמשך ושיטתי של באי כוח נתבע מס' 2 להסיט את ההליך השיפוטי ממסלולו הענייני. עמדנו על כך בהחלטות רבות. פעם אחר פעם נאלץ בית הדין לבקש מנתבע מס' 2 ומבאי כוחו, עו"ד י' נגר ממשרד עו"ד אליעד שרגא וטו"ר משה מיטלמן, לילך בדרך אחרת. לצערנו, דברינו נפלו על אוזניים אטומות. טו"ר מ' מיטלמן ועו"ד י' נגר התנהלו בצורה בלתי ראויה ולעיתים אף פרועה. נתבע מס' 2 הגדיל לעשות ועשה לו מנהג של קבע לחרף ולגדף את אב בית הדין.

זאת ועוד: את ההליך המשפטי בבית הדין ליווה קמפיין תקשורתי אגרסיבי המתאר את נתבע מס' 2 מר [אלמוני], אביו של סרבן הגט והעומד לפי פסק הדין מאחורי הסרבנות, כ'בן ערובה' וכ'קלף מיקוח'. זאת תוך סילוף מכוון, מגמתי ושיטתי של עובדות יסוד בפרשיית עיגון חמורה זו. במסגרת קמפיין זה התפרסמו מעת לעת בעיתונות הישראלית הכללית ובאתרי אינטרנט – בדגש על כאלה שקהל היעד שלהם דתי וחרדי – ידיעות מגמתיות כמו גם 'כתבות שער' שתכליתן, לכאורה, להכשיל את ההליך השיפוטי ולהשפיע על תוצאותיו.

בהחלטה מיום כ"ב בתמוז תשע"ז (16.7.2017) מצא בית הדין לנכון לבקש מהמחלקה המשפטית בהנהלת בתי הדין הרבניים לפנות ליועץ המשפטי לממשלה כדי שיבחן אם יש מקום לקיומה של חקירה פלילית נוכח עבירות לכאורה על פי פרק ט' לחוק העונשין – פגיעה בסדרי השלטון והמשפט – ובכללן זילות בית הדין, שיבוש הליכי משפט וניסיון להטות משפט.

ביום י"ג בסיוון תשע"ח (27.5.2018) הגישו באי כוח נתבע מס' 2 בקשה שבמסגרתה נטען כי נתבע מס' 2 אושפז בתקופה האחרונה במרכז הרפואי שערי צדק בירושלים נוכח הרעה במצב בריאותו וכי מזור למצבו הרפואי אפשר למצוא בארצות הברית.

באי כוח נתבע מס' 2 העלו במסגרת בקשתם טענה דרמטית שלפיה נוכח מצבו הרפואי הקשה של מרשם אין בכוחו או ביכולתו להשפיע על בנו לתת גט או שלא לתת גט, וממילא אין כל מקום להמשכו של הליך ביזיון בית הדין המתקיים נגדו – הליך שכאמור לעיל אינו הליך עונשי אלא הליך אכיפתי וצופה פני עתיד.

אף שבאי כוח נתבע מס' 2 לא צירפו כל אסמכתה לטענתם כמצופה וכמתחייב, ומתוך אחריות וזהירות, החליט בית הדין ביזמתו לקיים דיון דחוף שבמסגרתו תיבחן האפשרות לביטולו של צו עיכוב היציאה שניתן נגד נתבע מס' 2, וכך יתאפשר לו לצאת לארצות הברית לקבלת טיפול רפואי כרצונו. בית הדין הורה כי במסגרת הדיון על באי כוח נתבע מס' 2 להציג בפני בית הדין אסמכתאות מתאימות ומוסמכות.

בדיון הבהול אשר קיים בית הדין ביום כ"א בסיוון תשע"ח (4.6.2018) נמנעו באי כוח נתבע מס' 2 מהגשת אסמכתאות רפואיות קבילות ומקובלות בדבר מצבו של מרשם. חלף זאת הגישו באי כוח נתבע מס' 2 'חוות דעת רפואית' של העסקן הרפואי (שאינו רופא) [...] הנושאת את התאריך 3.6.2018.

במסגרת 'חוות הדעת הרפואית' מוציא [...] את דיבת הארץ רעה וכותב כי אין במדינת ישראל ידע ומכשור רפואי שיש בו כדי להעלות ארוכה לנתבע – שמחלתו הנטענת, יוער כפי שנאמר כבר בהחלטת קודמות, אינה מחלה נדירה – משל הייתה ישראל מדינת 'עולם שלישי'.

בסיומה של 'חוות דעתו הרפואית' קובע [...] נחרצות:

[...] הטסתו המיידית של מר [אלמוני] הינה פיקוח נפש מידי, אי לכך הצורך בהטסתו המיידית (אף תוך קדושת השבת) היא קריטית ומיידית להציל את חייו.

לא פחות מכך!

שעות ספורות לאחר הדיון, מתוך אחריות וזהירות, ועל אף התמיהות והתהיות שמעלה 'חוות הדעת הרפואית' (של מי שאינו רופא), החליט בית הדין באופן עקרוני להסיר את צו עיכוב היציאה מן הארץ כנגד מר [אלמוני] ולאפשר לו לצאת לארצות הברית בכפוף לחתימה על כתב ערובה שהציע הוא עצמו כבטוחה לחזרתו ארצה כמו גם לשם ביצוע ומימוש כל החלטה של בית הדין בהליך.

וראו זה פלא: עוד לא יבש הדיו מעל 'חוות הדעת הרפואית' הקובעת כי הטסתו של נתבע מס' 2 לטיפול בארצות הברית "קריטית ומידית ועולה כדי פיקוח נפש", ביקשו באי כוח נתבע מס' 2 לבטל (ממש כד!) את ההחלטה אשר מאפשרת למרשם לצאת מן הארץ באשר זו "אינה נדרשת למועד הזה". **"הדברים מדברים בעד עצמם וכל מילה נוספת מיותרת."**

מכל מקום, נוכח טענתם הדרמטית של באי כוח נתבע מס' 2 מיום י"ג בסיוון תשע"ח (27.5.2018) שלפיה נוכח מצבו הרפואי הקשה והלא יציב של מרשם אין מקום להמשכו של הליך ביזיון בית הדין המתקיים נגדו – מחד גיסא, ונוכח העמימות המכוונת שנקטו בדבר מצבו הרפואי – מאידך גיסא, החליט בית הדין באופן עקרוני למנות מומחה רפואי מטעמו לבחינת מצבו הרפואי של נתבע מס' 2.

תוך עקיפה בתחבולה של החובה למיצוי הליכים, הגישו באי כוח נתבע מס' 2 עתירה לבית המשפט העליון (בג"ץ 4620/18) ובמסגרתה עתר לביטול החלטת בית הדין בדבר מינוי מומחה לבחינת מצבו הרפואי וכן עתר לביטול ההחלטה המאפשרת לנתבע מס' 2 לצאת מן הארץ – כך ולא אחרת!

ביום כ' בתמוז תשע"ח (3.7.2018) נתן בית המשפט העליון (כבוד השופט י' עמית) תוקף של פסק דין להסכמות כדלהלן:

העותר מבהיר בזה כי לא העלה את הטענה ולא יעלה את הטענה, כי מצבו הבריאותי מהווה עילה בפני עצמה להסרת הליכי הביזיון, או כי עקב מצבו הבריאותי אין באפשרותו לגרום לביזיון בית הדין וממילא אין מקום להמשך ההליך של כפיית ציות / ביזיון בית משפט.

לאור האמור לעיל, העותר סבור כי מתייטר הצורך במינוי מומחה רפואי מטעם בית הדין.

העותר מבהיר בזה כי הוא מעדיף, לעת הזו, שלא לפעול על פי החלטת בית הדין מיום 8.6.2008 המאפשרת לו לצאת מהארץ לתקופה קצובה של מספר חודשים, בתנאים האמורים בהחלטה. זכות הערעור על החלטה זו שמורה לעותר.

בנסיבות מורכבות אלו חזר והבהיר בית הדין פעם אחר פעם בכל משך ההליך כי הוא מפריד ומבחין באופן מוחלט בין ההתנהלות הפסולה והראויה לכל גינוי של נתבע מס' 2 ושל באי כוחו ובין מחויבותו העליונה של בית הדין לעשות משפט וצדק.

נשוב ונבהיר: על אף הביקורת המוצדקת והמחויבת שנאלצנו למתוח על התנהלותם החמורה והבלתי-מקובלת של נתבע מס' 2 ושל באי כוחו, הקפדנו לבחון את הראיות ואת הטיעונים באופן ענייני בבחינת 'שמע האמת ממי שאמר' ותוך הפרדה מלאה וברורה בין אופן התנהלותם של נתבע מס' 2 ובאי כוחו לבין משקלם של הראיות והטיעונים כשלעצמם.

2. לגופם של דברים

למען הסדר הטוב אנו מוצאים לנכון לשוב ולסקור בקצרה בפתח הדברים את הרקע העובדתי והמשפטי, אף שחלק מהדברים כלולים באמור לעיל. לאחר סקירה זו ניגש לבחון את הטענה שבשורשו של ההליך הנוכחי ולהכריע בה.

2.1. רקע והליכים קודמים

בנו של נתבע מס' 2, נתבע מס' 1 – [פלונני], נשא לאישה כדת משה וישראל את התובעת – [פלוננית] בשנת תשנ"ז (1997) בברזיל, מקום מגורי הורי האישה (אז). זמן קצר לאחר הנישואין עברו בני הזוג להתגורר בארצות הברית בסמיכות להורי הבעל. לבני הזוג שני ילדים, כיום כבני עשרים ושלוש-עשרה.

בשנת תשס"ה (2005) הגיעו האישה והילדים לביקור אצל הורי האישה, שעלו בינתיים ארצה. במהלך הביקור לקתה האישה באירוע מוחי קשה שבגיניו נשארה נכה ומוגבלת עד היום. לאחר תקופה קצרה ננטשה האישה החולה והנכה על ידי בעלה ונשארה בארץ, ואילו בעלה שב לו לחו"ל. מאז – במשך למעלה משלוש-עשרה שנה (!) הוא מעגן אותה באכזריות בלתי-נתפסת ומסרב ליתן לה גט.

ביום ב' באב תשע"ד (29.7.14) נתן בית הדין פסק דין ארוך ומנומק המחייב את הבעל ליתן גט לאשתו. במסגרת פסק הדין נקבע כי בנסיבות העיגון החמורות ניתן גם לכפות את הבעל לתת גט. הבעל המתגורר בארצות הברית התעלם מפסק הדין ואף לא טרח לערער עליו. הדבר אינו מפתיע שכן הבעל גם אינו מכבד פסק דין של בית משפט לענייני משפחה אשר חייב אותו לשלם מזונות לילדיו.

בחילת שנת תשע"ו (סתיו 2015) החל בית הדין לעסוק באופן נמרץ בפתרון חידת העיגון המתמשכת והתעלומה האופפת את מניעי הבעל המעגן. ההליך החל נוכח טענה חוזרת ונשנית של האישה שעל פיה: חמיה וחמותה – הוריו של הבעל המעגן, המשתייכים מגזרית לציבור החרדי-חסידי ומתהדרים בעושרם הגדול ובפעילות פילנתרופית לטובת מוסדות חסידות ירושלמית ידועה – הם העומדים אחרי עיגונה. טענתה זו של האישה קיבלה חיזוק מדיווחים שקיבל בית הדין מאגף העגונות בהנהלת בתי הדין הרבניים.

על כן, משהגיעו הורי הבעל הסרבן לביקור בארץ זימן אותם בית הדין למתן עדות ואף עיכב את יציאתם מן הארץ, שכן סבר, אף ללא קשר לטענת האישה, כי בירור עם הורי הסרבן המעגן עשוי לשפוך אור על התעלומה.

החם והחמות, הוריו של סרבן הגט, לא 'אהבו' את זימונם לבית הדין ולכן פנו ל'מסלול אלטרנטיבי' כדי לשבש הליכי משפט ולהשפיע על החלטות בעניינם.

בהחלטה מיום ה' במרחשוון תשע"ו (18.10.2015) הורינו על הגשת תלונה במשטרה נוכח פנייה שקיבל אב בית הדין מאישיות נכבדה ושנועדה להבהיר כי המבקש זכאי 'ליחס מיוחד' נוכח היותו 'גביר גדול'.

ארבעה דיונים קיים בית הדין בניסיון לפתור את חידת העיגון המתמשכת כאשר ברקע כל הדיונים טענת האישה המעוגנת כי מעגניה האמיתיים הם חמיה וחמותה.

בהחלטה מנומקת (בתיק 927170/8) מיום ט"ו בטבת תשע"ו (27.12.2015) דחה בית הדין את בקשת הורי הבעל המעגן לבטל את צו עיכוב היציאה שניתן נגדם. בית הדין ציין בהחלטה כי על אף המאמצים הרבים והזמן הרב אשר הושקע, נוכח התנהלותם הבעייתית של הורי הבעל המעגן, ערפל כבד וסמיך אופף את מניעיו של סרבן הגט וחידת עיגונותה של [פלוננית] טרם נפתרה.

נציין כי אף שטענתה של האישה כי חמיה וחמותה הם מעגניה האמיתיים קיבלה חיזוק מדיווחי אגף העגונות כמו מדבריהם שלהם עצמם במהלך הדיונים, נמנע בית הדין מקביעה בעניין מאחר שהליך הבירור טרם מוצה והדבר לא הוכח ברמה הנדרשת. בית הדין הסתפק באמירה מרומזת כי מניעיהם של החם והחמות שלא לסייע בפתרון חידת העיגון של כלתם הם חידה כשלעצמה.

ביום י"ז בטבת תשע"ו (29.12.2015), יומיים לאחר מתן ההחלטה, הגישה האישה לבית הדין בקשה לנקיטת אמצעים נגד הורי הבעל המעגן [אלמוני ואלמונית], על פי פקודת ביזיון בית המשפט ובהתאם להוראות סעיף

7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון) תשט"ז – 1956. זאת, נוכח טענתה כי הם העומדים מאחורי העיגון המתמשך והאכזרי.

כמה ימים לאחר מכן, הגישו הנתבעים ערעור על ההחלטה לבית הדין הרבני הגדול (תיק 1063350/1) ובהמשך גם עתירה לבית המשפט העליון (בג"ץ 959/16).

בהחלטה מיום י"ד באדר א' תשע"ו (23.2.2016) הורה לנו בית הדין הרבני הגדול לקיים הליך דינוני מהיר לפתרון התעלומה האופפת את נסיבות העיגון, הליך שבמסגרתו גם ייחקרו הורי הבעל המעגן. בית הדין הרבני הגדול גם הורה שבסוף ההליך הדינוני תינתן החלטה מנומקת שבה יבהיר בית הדין אם עיכוב היציאה ניתן רק לצורך הליך העדתם בשאלת – חידת העיגון, וזאת, מכוח סעיף 4 לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956 או שמא גם מכוח סעיף 7א לחוק ונוכח הטענה כי הורי הבעל הם העומדים מאחורי סרבנות הגט חסרת הפשר של בנם.

בימים כ' באדר א' תשע"ו (29.2.16), כ"א באדר א' תשע"ו (1.3.16) וכ"ב באדר א' תשע"ו (2.3.16) קיים בית הדין שלושה ימי דינונים רצופים 'במשמרת שנייה' במטרה לפתור את חידת ותעלומת העיגון. שלושה עשרה שעות דיון בתיק זה קיים בית הדין בשלושת הימים, כאשר בשני הימים הראשונים מתחילים הדינונים שב'משמרת שנייה', כאמור, בשעות הצהריים ומסתיימים בשעות הערב.

הדינונים התקיימו בצל התנהלות בעייתית של באי כוח הורי הבעל המעגן שביקשו לקעקע את ההליך ולשלול את הלגיטימיות שלו וכך למנוע את חשיפת האמת. כמי שמופקדים על קיום הליך ראוי ועל בירור אמת לא אִפשרנו לקעקע את ההליך והשלמנו הליך ראוי של העדת העדים וחקירתם.

בפסק דין מנומק ומפורט מיום ד' באדר ב' תשע"ו (14.3.2016) קבע בית הדין כי נתבע מס' 2, מר [אלמוני], הוא מעגנה האמיתי של כלתו גב' [פלונית] וכי הוא העומד מאחורי סרבנות האכזרית וחסרת הפשר של בנו לקיים פסק הדין אשר חייב לשחררה בגט.

ציינו בפסק הדין כי אף שפשר עיגון הכלה על ידי חמיה לא ברור עד תום שכן "עקב הלב מפל ואנש הוא מי ידענו", מכל מקום נראה כי פעולותיו נובעות מיצר נקמנות עז, שכרון כוח וגאוה של "עשיר יענה עזות" בצירוף אטימות למכאובה, צערה ומצבה של העגונה וקשיות לב.

לגבי האם, גב' [אלמונית], קבע בית הדין שאף שהתנהלותה עולה כדי סיוע לדבר עבירה, מכל מקום, אין מקום להטיל עליה סנקציות, מכוח סעיף 7א לחוק כפיית ציות וסעיף 6 לפקודה, הן בהעדר ראיות מספיקות והן משום שנוכח הדומיננטיות של בעלה – האב – מר [אלמוני] בכלל ולאור התנהלות הדברים על ידו בפרט מסתבר שהעיגון היה מתקיים אף לולי סיועה של גב' [אלמונית].

נתבע מס' 2, מר [אלמוני], הגיש ערעור על פסק הדין.

ביום ו' באב תשע"ו (10.8.2016) דחה כבוד בית הדין הרבני הגדול את הערעור תוך חיובו של מר [אלמוני] בהוצאות, לרבות הוצאות משפט גבוהות מאוד לאוצר המדינה. בפסק דינו של כבוד בית הדין הרבני הגדול ישנן מספר אמירות וקביעות משמעותיות ומחמת חשיבותן נצטטן כלשונו (ההדגשות אינן במקור):

בפרק ג לפסק הדין (פסקאות 17–18) לפסק הדין קובע בית הדין הגדול:

הרי שלפנינו עולה באופן ברור שאינו משתמע לשני פנים כי המערער הוא זה שעומד בפרץ ומצב תנאים נוקשים שבלעדיהם – פשוט לא יינתן הגט, ומצדו מצב עגינות זה יוכל להמשך שנים. למערער לא אצה הדרך להגיע לפתרון שיביא לגט, "הוא לא רוצה פתרונות מהירים ולא פתרונות זמניים", ההפך הוא הנכון –

המערער "טוען שהבן שלו חי כרגע בשלווה ועובד רגוע" ולכן במצב הקיים עדיף מבחינתו שמצב העגירות יימשך.

בסופו של יום כל הניסיונות שנעשו להגיע להסכם שיביא אל הגט המיוחל ולשחרורה של האישה מעגינותה עלו בתוהו. באשמת מי הם לא צלחו? אין לכך תשובה ברורה וחדה. לפי טענת המערער ובאי כוחו, הבן הוא האשם היחיד בכישלון. אך לאור הנוקשות הרבה שהפגין המערער בכל ההזדמנויות שבהן ניסו לדבר על לבו בעניין (כפי שעולה מכל מכלול העדויות הרבות שנפרשו בבית דין קמא) – אין אנו נוטים לקבל זאת. **להערכתנו והתרשמותנו, אם המערער לא היה המרכיב היחיד והישיר לכישלונם של ניסיונות הסכם אלו, מסתבר ביותר לכל הפחות כי היה לו תפקיד דומיננטי בתוצאה זו.**

בהמשך (שם פסקאות 32–34) ישנה אמירה וקביעה משמעותית מאוד של כבוד בית הדין הרבני הגדול, הרלוונטית מאוד להליך אשר בפנינו:

את הטענה המרכזית שלפיה המערער הוא זה שעומד מאחורי סרבנות בנו לתת גט, מכחיש בא כוח המערער, וטוען "שהאבא מנסה לספר על מאמציו לשכנע את הבן לתת גט, כלומר יש כאן ראייה – הוכחה שהאבא מנסה לשכנע את הבן שייתן גט". וכהוכחה לדבריו מפנה בא כוח המערער אל פרוטוקול הדיון בבית הדין האזורי (כ' באדר א' תשע"ו – 29.2.2016 שורות 1106–1144, 1332–1333), שבו אמר האב שישמח אם בנו ייתן גט, סיפר שהבטיח לבנו שייתן לו במתנה דירה אם זה ייתן גט, וכן סיפר על שאר פעולותיו לשם כך (פרוטוקול מא' באייר תשע"ו – 9.5.2016, שורות 162–168, 178–198). בסעיף 40 לערעור מוסיפים באי כוח המערער וכותבים:

וגם אם טועה בית הדין לחשוב שהוא [=המערער] לא עשה כן במהלך השנים, הרי שלא יכולה להיות מחלוקת כי במהלך ההליכים דנו שב האב ודרש מבנו ליתן גט. הדברים נתמכים בפרוטוקולים של בית הדין.

מכאן – טוענים באי כוח המערער – מאחר שהמערער מעוניין ועושה כדי שבנו ייתן גט, אין עוד כל מקום להטיל עליו סנקציה לשם כפיית ציות מכוח פקודת ביזיון בית המשפט.

נאמר כבר עתה כי את טענתו של בא כוח המערער יש לתקן ולומר שאמנם 'לא יכולה להיות מחלוקת' על כך שהמערער אמר בדיון שהוא דרש מבנו ליתן גט וישמח אם הגט יינתן, אך בהחלט יכולה להיות מחלוקת אם המערער אכן עשה כפי שאמר בפועל.

בל נשכח שהמערער מיועץ ומלווה בבאי כוח מוכשרים ומקצועיים, אשר לבטח יודעים להסביר לו שפעולות אקטיביות מצדו לסיום פרשת סרבנות הגט של בנו עשויות להביא לביטול הסנקציה שהוטלה נגדו. לכן אמירות אלה במהלך הדיון, בלא שיייתמכו בראיות חיצוניות, משקלן הוא נמוך ביותר. יתרה מכך, מהחומר הרב שנפרש בפנינו עולה כי המערער – עדיין בעודו עוסקים בפסק דין זה – תומך כלכלית בבנו (תוך שהוא סותר עצמו בעדותו בעניין זה), יוצר עימו קשר טלפוני (בתדירות לא ברורה, משום הסתירות שבעדותו), ואף מבין דבריו עולה הזדהות ואמפטיה לסירובו, כפי שנביא להלן.

וממשיך כבוד בית הדין הרבני הגדול (שם פסקאות 36–38) וקובע:

כך גם לגבי ההזדהות של המערער עם סרבנות בנו, בדיון מיום ח' באייר תשע"ו (16.5.2016) (שורות 414–416) אמר המערער "לאף אחד אין השפעה עליו" כדי שייתן גט, ולתדהמתנו הוסיף "כי הוא צודק" (!) כשנשאל "למה הוא צודק?" "תפס את עצמו" המערער והשיב "לא יודע בדיוק לא רוצה לדבר, אבל לפי הדברים שהוא אומר – הוא צודק עם הטענות שלו אולי אבל הוא צריך לתת גט, אני אמרתי לו והרבה אמר לו".

על כל זאת נוכל להוסיף כי להתרשמותנו, מעבר לאמירות שמכריז המערער לפרוטוקול, אין הוא פועל באופן אמיתי, ברור ומוכח לשם הבאת בנו לנתינת גט לאשתו וסיום פרשת עגינותה המתמשכת. אילו המערער היה באמת ובתמים רוצה בכך, הוא לא היה יושב מהצד ונותן לסרבנות הגט להתמשך, אלא היה מפעיל את כישורי המשא-ומתן שלו ויכולותיו העסקיים ומקדם הסכם הכולל בין הצדדים בסיוע וליווי של אנשי סיוע ופסיכולוגיה לשם תיקון וחיידוש הקשר בין הילדים – הנכדים לבנו, ולסידור גט שליחות מבנו.

כפי שצינו בתחילת פסק דינו, אחר שהוכח בפני בית הדין שהמערער אכן עומד מאחר סירובו של בנו לשחרר את אשתו בגט פיטורין, והמערער 'הוחזק' בפני בית הדין כמי שמשפיע ומשדל את בנו להפר את צו שיפוטי, אין די עוד בהצהרות ואמירות בלבד 'מהפה ולחזן'. על המערער לפעול פעולות אקטיביות, נגלות לעיין ומוכחות, אשר בעקבותיהם יוכל בית הדין קמא, אשר הטיל את הסנקציה כלפיו בגין ביזיון בית משפט, לחזור ולדון אם לאור זאת יש מקום לצמצם את הסנקציה או אף לבטלה.

כפי שלמדנו לאורך כל ההליכים, לנתבע מס' 2 ישנה 'חיבה יתרה' לאנשים ידועים ומפורסמים. משום מה סבור הוא שעצם גיוסם ועמידתם לכאורה לטובתו, אף אם הושגה בעורמה ובתחבולה 'חיש את גאולתו ופדות נפשו' ואף ללא קשר לתוכן וכנות פעולותיהם ודבריהם.

עמד על כך כבוד בית הדין הגדול בפסק דינו (פרק 15–20), ואלו דבריו (ההדגשות אינן במקור):

בדיון ביום כ"ו בניסן תשע"ו (4.5.2016) עת עסקנו בשאלת פרשנותם של הריב"ש והתשב"ץ הודיע הטוען הרבני, בא כוח המערער: "אני יכול להביא את הרב [פלמוני], והרב [פלמוני] אישר את דברי התשב"ץ כפי שאני פירשתי". הטוען הרבני ביקש להגיש אלינו בדיון את חוות הדעת המדוברת, ולפי הוראתנו הוא צירף אותה לתיק. הודענו כי נעיין בה וככל שהדבר יידרש אף נתייחס אליה.

מסתבר לומר כי הייתה כאן **הכשלה במתכוון שנעשתה על ידי בא כוח המערער**, שהסתירו את כל המידע מכבוד הרב [פלמוני] שליט"א ופעלו בתחבולות לשם הצגתה כחוות דעת הלכתית בתיק זה.

ראשית, **הרי ברור שהגאון הרב** [פלמוני] **יודע ובקי בדברי השולחן ערוך** והרמ"א (חושן משפט סימן יז סעיף ה), הקובע כי: "אסור לדיין לשמוע דברי בעל דין האחד שלא בפני בעל דין חברו [...] ולא יכתוב שום חכם פסק [...] כל זמן שלא שמע דברי שניהם" (וראה כללי אתיקה לדיינים, תשס"ח – 2008, כללים 34א) (10).

שנית, הרי אם נשים לבנו נבחין כי ה'מקריות' חוגגת בכל הנוגע לחוות דעת זו:

על פי הברור שערכנו עולה כי ה'שואל' – [פ'] הוא אך 'במקרה' חסיד בחסידות [...] ותלמיד של הרבי מ[...] זצ"ל, ואותו חסיד [...] על פי המשתמע מן המכתב הנ"ל הוא 'מקרה' גם מוכר היטב לכבוד הרב [פלמוני] שליט"א.

אך 'מקרה' עוסק אותו שואל ב'דרך לימודו' בשאלה מאוד מעניינת, שאלה שאך 'מקרה' שאלה הדומה לה באופן שטחי עומדת זה כמה חודשים על שולחן בית הדין הרבני הגדול בירושלים, ולפני כן עמדה על שולחן בית הדין האזורי.

הגיעה ה'מקריות' לשיא בכך שאך במקרה נכתבה מיד למחרת חג שביעי של פסח (קרי – אסרו חג ואצל עדות המזרח יום 'המימונה'), שאך 'מקרה' וללא כל הכוונה היה זה ביום ראשון בשבוע ושלושה ימים בלבד לפני מועד הדיון בבית הדין הרבני הגדול בערעור דנן.

שיאה של ה'מקריית' היה בכך שבבוקרו של יום הדיון בבית הדין הגדול פורסמו בעתון 'הארץ' במקום מרכזי כל פרטי השאלה ששלח 'השואל' אל כב' הרב [פלמוני] ותשובתו – תוך הבלטת הכותרת כי הרב [פלמוני] חולק על פסק הדין של בית הדין הרבני האזורי תל אביב – היא חוות הדעת שהובאה בפנינו בדיון בערעור באותו יום.

כל נקודות 'מקריית' אלו אומרות כי יד מכוונת עמדה מאחורי ה'שאלה' שנשלחה אל הגאון הרב [פלמוני] שליט"א וכי 'השואל' בעצם הפנה לכבוד הגאון הרב [פלמוני] שליט"א 'שאלה' שפרטיה נמסרו לו על ידי מי שהיה מעוניין בקבלת חוות דעת שתתאים לרצונו.

קוריוז מעניין עולה מעצם הגשת חוות דעת זו של הגאון הרב [פלמוני] על ידי באי כוח המערער ושופך אור על דרך עבודתם – שבה בדרך להשגת חוות הדעת לא חששו באי כוח המערער אף לסתור את דבריהם עצמם בערעור... כאשר 'הוציאו' בתחבולות חוות דעת שנכתבה רק בשמיעת טענות של צד אחד בלבד, דבר הנוגד לחלוטין הלכה זו שבשולחן ערוך. הווי אומר: מבחינת באי כוח המערער 'כל הדרכים כשרות' להשגת המטרה כולל סתירת טעוני משיגי המטרה.

[...]

כל זאת עשה השואל כדי להשיג חוות דעת ה'מתאימה' לצרכיו. בדרכו להשגת את מטרתו לא בחל בכל דרך, גם בדרך זו של העלמת פרטים וסילופם, וכן הכשלתו של רב וגדול בישראל הגאון הרב [פלמוני] שליט"א, ובלבד שיקבל חוות דעת כרצונו.

בהתאם להוראת סעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956 מסר בית הדין ביום ה' באדר ב' תשע"ו (15.3.2016) הודעה לכבוד נשיאת בית המשפט העליון בדבר ההחלטה להטיל מאסר למשך שלושים יום על מר [אלמוני] ומכוחה של ההודעה נפתח הליך בש"פ 2137/16.

בפסק דין תקדימי מיום כ"ב באדר תשע"ז (20.3.2017) קבע בית המשפט העליון (הנשיאה מ' נאור, המשנה לנשיאה א' רובינשטיין והשופט ח' מלצר) כי בסמכותו של בית הדין להטיל סנקציות, מכוח סעיף 7א לחוק כפיית ציות וסעיף 6 לפקודה, אף על מי שלא כלפיו כוון פסק הדין המקורי ככל שהתברר שהוא הגורם להפרתו של הצו (פסקה כה לפסק הדין), וכי רשאי היה בית הדין להטיל מאסר למשך שלושים יום על אביו של סרבן גט, שהוכח כי הוא הגורם הדומיננטי לעיגונה של האישה, לאחר שהגיע בית הדין למסקנה שאין דרך פוגענית פחות לגרום לאב לחזול ממעשיו ולאפשר את מתן הגט (פסקות כו, כז לפסק הדין).

מכל מקום, כאמור, מאחר שתכליתה של ההוראה בסעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט היא להביא לכפיית ציות עתידית ולא לענוש את המפר על הפרתו בעבר, ולנוכח טענת אביו של סרבן הגט כי קיימות ראיות חדשות – בדמות תוצאותיהן של שליחות של הרב [...] אל הבן הסרבן ושל פגישה של בא כוחו עו"ד אליעד שרגא עם הסרבן ובאת כוחו האמריקאית החדשה, עו"ד מפירמה ידועה ממנהטן – המלמדות שאינו פועל לעיגון התובעת, הורה בית המשפט העליון על החזרת התיק לבית הדין לבחינה עובדתית של טענת אבי הסרבן כי הוא פועל באופן משמעותי לשכנע את בנו לתת גט ולשם שמיעת העדויות והראיות חדשות בעניין.

3. ההליך הדיוני

3.1 מסגרת ההליך

בהתאם להחלטת כבוד בית המשפט העליון ניהל בית הדין הליך במסגרתו קיים חמישה דיונים ממושכים בימים: כ"ז בניסן תשע"ז (23.4.17) (להלן: **הדיון הראשון**); (ח' בתמוז תשע"ז (2.7.17) (להלן: **הדיון**

השני; (י"ט בתמוז תשע"ז (13.7.17) (להלן: **הדיון השלישי**); (ט"ז באלול תשע"ז (7.9.17) (להלן: **הדיון הרביעי**); (כ' במרחשוון תשע"ח (9.11.17) (להלן: **הדיון החמישי**)).

על כתיבת הפרוטוקול הופקד הרה"ג יחיאל פריימן, המכהן כעוזר משפטי בכיר של מנהל בתי הדין הרבניים ואשר נחשב סופר הדיינים הטוב ביותר במערכת בתי הדין הרבניים.

על אף הפקדת כתיבת הפרוטוקול בידי סופר דיינים מקצועי ודייקן, נעתר בית הדין בהחלטה מיום כ"ג באייר תשע"ח (19.5.17) לבקשת באי כוח נתבע מס' 2 להקלטת הדיונים ואימץ במלואו את ההסדר מיום ח' באייר תשע"ז (4.5.17) אשר קבע בית הדין הרבני הגדול בבקשה דומה בהליך.

3.2 הדיון הראשון

הדיון הראשון התחלק לשני חלקים. חלקו הראשון, הפורמלי, נועד לדיון מקדמי לקביעת סדרי ההליך. באי כוח נתבע מס' 2, עו"ד יעל נגר ממשרד עו"ד אליעד שרגא וטו"ר משה מיטלמן, ביקשו לאפשר להם להביא עדים לבית הדין. אף שמחלוקת נתגלעה ביניהם בעניין מספר העדים (שורות 48–52 לפרוטוקול) הציגו שניהם עמדה אחידה שלפיה אין מדובר בהליך חדש אלא ב'פרק ב' של ההליך הקודם שטרם נסתיים ומיועד לשמיעת פרשת ההגנה. נאמנים לעמדתם זו, טענו באי כוח נתבע מס' 2, כי פרשת התביעה נשמעה ב'פרק א' לפני כשנה ואין כל מקום לשמיעת עדים נוספים מטעם התביעה.

מנגד, באות כוחה של התובעת העגונה טענו כי מדובר בהליך חדש שעניינו התנהלותו של חמיה של העגונה לאחר החלטת בית הדין מלפני כשנה, ולכן ביקשו גם הן לאפשר להן להביא עדים מטעמן.

בהחלטה מיום י"ג באייר תשע"ח (9.5.17) קבע בית הדין כי עיון בפסק הדין של בית המשפט העליון מלמד כי ההליך אשר לפנינו אינו 'פרק ב' של ההליך הקודם ואף לא 'משפט חוזר'. מטרת ההליך על פי החלטת בית המשפט העליון היא לבחון אם נכון לעת הזאת פועל נתבע מס' 2 באופן משמעותי לשכנע את בנו לתת גט והיש ביכולתו להביא להתרתה.

נציין כי בית המשפט העליון (בג"ץ 308/17) בהרכב אחר קבע אף הוא בפסקה 4 לפסק דינו מיום כ"ג בתמוז תשע"ז (17.7.17) כי תכלית ההליך שלפני בית הדין היא "לברר את הטענות העובדתיות החדשות שהועלו על ידי העותר כדי לוודא אם אכן העותר הוא הגורם המחליט, המסית והמדיח את בנו לעגן את האישה."

משהובררה מטרת ההליך וכדי לבחון את המציאות לעת הזאת החליט בית הדין לאפשר לשני הצדדים להביא את עדיהם לסוגיה שבבחינתו והורה להגיש את שמותיהם של העדים בתוך שבעה ימים. בהחלטות מאוחרות יותר קבע בית הדין את סדר העדת העדים כמו גם נוהל הגשת בקשות להעיד עדים שבקשה להעדתם לא הוגשה במועד. בית הדין גם קבע (החלטה מיום ג' בסיוון תשע"ז – 28.5.17) כי שמיעת העדויות בהליך תחל רק לאחר שמיעת טענותיו וחקירתו של נתבע מס' 2 שחלה עליו חובת נוכחות אישית בכל הדיונים בהתאם לתקנה נ"ז לתקנות הדיון.

בחלקו השני של הדיון הראשון התקיים בהסכמת הצדדים (שורות 117–121 לפרוטוקול) דיון בלתי-פורמלי.

במסגרת הדיון הלא פורמלי הציע בית הדין **הצעה שלפיה תקבל התובעת**, עם כל הקושי אשר בכך ובכפוף לסידור גט שליחות בבית דין בניו יורק, **את מלוא דרישותיו של בעלה סרבן הגט** כפי שהוצגו בהודעת העדכון של עו"ד אליעד שרגא לבית המשפט העליון, ובכלל זאת: הבטחת בטוחות ראויות להסדרי ראייה, קבלת תסקיר מטעם משרד הרווחה בכל הנוגע למצבם של הילדים והסכמה כי בית המשפט אשר יעסוק בענייני הזוג (כגון הסדרי ראייה, משמורת, מזונות וחלוקת נכסים) יהיה בית משפט אמריקאי בארצות הברית.

התובעת, גב' [פלונית], קיבלה את הצעת בית הדין.

בנסיבות אלו, בית הדין ביקש מבאי כוח נתבע מס' 2, מעו"ד י' נגר ממשד עו"ד אליעד שרגא ומטו"ר מ' מיטלמן, לפעול בזריזות ראויה לסיום פרשת העגינות בהתאם למתווה שבו מעוניין סרבן הגט ואשר הוגש על ידם לבית המשפט העליון כמו גם לבית הדין.

3.3 הדיון השני

חקירת נתבע מס' 2

בית הדין פנה אל נתבע מס' 2 והבהיר לו כי ההליך נועד לבחינת טענתו שהוא באופן משמעותי לשכנע את בנו לתת גט וביקש ממנו להסביר מה עשה בחודשים האחרונים.

מר [פלונ] ענה כי שלח את הרב [...] כמו גם שליחים נוספים (שורות 89–90 לפרוטוקול). בית הדין הבהיר כי שאל על העשייה בחודשים האחרונים – "החל מינואר" והוסיף לחדד בשאלתו את הנתבע אם דיבר עם בנו. הנתבע ענה: "לא, הוא לא מרים טלפון" (שם, שורה 94). לשאלת בית הדין איזה פעולות עשה אפוא, ענה מר [פלונ] כי באי כוחו ניהלו משאומתן לגיוסם – אולי שכירת שירותיהם – של הגאון הרב [ל'] ושל השופט (בדימוס) [ט']. בית הדין התייחס ל"טוב הטעם" שגילו הנתבע ובאי כוחו בבחירתם של אישים אלה וציין כי מדובר באנשים רמי מעלה, ומר [פלונ] הגיב כי עו"ד אליעד שרגא גובה ממון רב תמורת פרויקט גיוס השליחים ושליחתם. (שם, שורות 105–108)

לשאלת בית הדין אם העביר לבנו את המסר כי סוכם שיקבל את כל מבוקשו בכפוף לסידור גט, ענה מר [פלונ]: "לא דיברת איתי", כשהעיר בית הדין כי העניין סוכם עם עו"ד י' נגר וטו"ר מיטלמן ענה מר [פלונ]: "אמרת שהם ידברו עם הבן שלי, מה יש לערב אותי, הוא לא שומע בקולי." כשחזר ושאל על כך בית הדין, ענה מר [פלונ]: "אז תדברו עם העו"ד שלו." כשהקשה בית הדין מי מממן את ייצוגו של בנו, ענה: "מאיפה אני יודע?" לשאלת בית הדין אם ביקש מאשתו שתדבר עם הבן הסורר ענה תשובות בלתי־ברורות שאותן 'תיבל' בדברי חוצפה. לשאלת בית הדין אם העביר את ההצעה באמצעות הבן [י'], הנמצא – כפי שעלה ונאמר כמה פעמים – בקשרים טובים עם סרבן הגט, ענה בשלילה. (שם שורות 113–160)

למיהתו של בית הדין: "הצלחת לשכור דמויות מאוד חשובות ... ניהלתם משאומתן עם הרב [ל'] והשופט [ט'] ... למה אתה לא כותב לבן שלך מכתב ... מכתב, מייל, פקס, אשתך, [י'] [=בנו של נתבע מס' 2 ואחיו של בנו הבעל המעגן שהוזכר כמצוי בקשר עימו], למה אתה לא עשית, כלום? תציג הקלטה של שיחה איתו!" ענה מר [פלונ]: "מה שאני אעשה כבודו פוסל".

בית הדין חזר והקשה: "משאומתן עם כל מיני אישי ציבור, למה אתה לא עושה את המינימום... אבל אתה לא עושה כלום." ומר [פלונ] בשלו: "אני עושה כל מה שאני יכול. הרב [...] זה כלום?" (שם, שורות 171–184)

במענה לשאלת בית הדין בדבר הפנייה לרב [...], השיב מר [פלונ] כי אינו מכיר כלל את הרב [...] ומעולם לא נפגש עימו וכי ההצעה לגיוסו באה מטעם ידיד משותף בשם [ש'] המתגורר במיאמי. לשאלת בית הדין אם שוחח עימו בטלפון ענה מר [פלונ] כי שוחח עם הרב [...] "עשר או עשרים דקות אני לא יודע" וכי אמר לו "תלך [פלונ] לשכנע אותו שייתן גט" ובתגובה "אז הוא אמר לי שייסע ויעשה לי טובה, לפי האמת טובה לרב [ש'], אני לא מכיר אותו."

לשאלת בית הדין אם הבן הסרבן מכיר את הרב [...], ענה מר [פלוגי]: "לא", לשאלה נוספת האם הבן הסרבן יודע בכלל מיהו הרב [...], ענה מר [פלוגי]: "אני לא יכול לענות בשם הבן שלי, אני שמעתי עליו, בטח ששמעתי." (שם שורות 185–223)

בית הדין עבר לשאול את מר [פלוגי] בדבר קו החשיבה שהביא אותו לשלוח את הרב [...]

בשל חשיבות הדברים נצטט אותם במלואם:

בית הדין: אני שואל למה אתה חושב שהוא יכול לשכנע את הבן שלך.

הנתבע: הוא אישיות, זוכה פרס [...], עוזר הרבה לרבנות אז חשבת.

בית הדין: בגלל שהוא זוכה פרס? [...]

הנתבע: ניסיתי, אם אני מנסה זה לא טוב? הידיד שלי שמע והציע.

בית הדין: חסרים רבנים וגדולי תורה ואדמו"רים באמריקה, למה דווקא הרב? [...]

הנתבע: כי החבר שלי הציע.

בית הדין: מה קו החשיבה בזה?

הנתבע: יש לך רב יותר חשוב? רב שמקובל בארץ?

בית הדין: זה לא שייך ל'חשוב', אומר בפירוש: אני מבין שחשבו ששמו עושה רושם גדול על בית המשפט [...]. לא הכול רק יחסי ציבור למרות שהתיק הזה כולו יחסי ציבור ואינטרנט...

בית הדין: הרב [...] הוא אישיות חשובה, חתן פרס [...], הוא גם מאוד פוטוגני, אני שואל מה זה שייך לבן שלך

–תגיד לי אתה רב שאני אשלח.

בית הדין: אני שואל למה אתה לא שולח לו מכתב אלא שולח רב שזכה בפרס [...] ועוזר לרבנות. למה אתה לא עשית שום דבר למרות שלפני חודשיים הצענו הצעה שכל מה שהבן שלך רוצה הוא יקבל, תכתבו לו מכתב...

בית הדין: אני אסיים בשאלה: למה אתה חושב שכל מיני דמויות ישראליות חשובות יעזרו לשכנע את [פלוגי]?

הנתבע: העורכי דין עשו את המשא-ומתן לא אני.

(שם, שורות 224–250)

בשלב זה התערב בחקירה טו"ר מ' מיטלמן וטוען כי מרשו לא כתב לבנו מכתב שכל בקשותיו נענו מאחר שהדברים לא מגובשים, ושלכן פנו באי כוח נתבע מס' 2 לבית הדין בבקשה למתן הוראות. מנגד, באת כוח

התובעת, עו"ד אסנת שרון הבהירה כי לא קיבלה כל פנייה מצד נתבע מס' 2 כדי לגבש הסכם אלא פנייה מפקפקת מ'ידוען' אחר, מר [ב'].

בשל חשיבות הדברים נצטט גם אותם כלשונם:

בית הדין: הצעתי הצעות רבות, בירור עניין הילדים בבית המשפט בארץ, בארצות הברית, האישה אף לא 'שמה וטו' על העברת המשמורת על הבן. היא תקבל כל דבר.

בחודשיים האחרונים הגשתם עשרות בקשות לבית הדין הכוללות עשרות רבות של עמודים, מכילות דברי ביזוי בית דין, בדיחות סרות טעם וחידודי לשון ואפילו בקשה למתן הוראות הנראה יותר ככתב הומוריסטי.

מדוע לא פנית לבית הדין לבקש קיבוע למתווה אשר הוצע – ככל שישנו גרם אחד של רצון טוב לסיים את הפרשה? ובמקביל אתם מנהלים משאומתן עם רבנים אחרים.

בית הדין לעו"ד שרון: פנו אלייך למשאומתן לסיים את התיק?

עו"ד שרון: פנה אליי אדון [ב'].

בית הדין: אני שואל אם פנה אלייך טו"ר מיטלמן או עו"ד נגר.

עו"ד שרון: לא.

עו"ד נגר: אנו צריכים לפנות או את?

אם יש למישהו אינטרס זו את.

עו"ד שרון: שמעת מה שאלו אותי.

בית הדין: עו"ד שרגא טוען בבית המשפט העליון שיש דרישות, את כל הדרישות הוא קיבל.

[...]

בית הדין: אני חוזר. טו"ר מיטלמן ועו"ד נגר לא ביקשו מבית הדין דבר ואף לא פנו לבאות כוח האישה, יש להם רצון לנהל הליך לשם הליך.

הנתבע: [ב'] פנה אליהם.

בית הדין: אני מבין שאתם מחפשים דמויות ציוריות, אבל מה רציתם?

הנתבע: שום דבר. אתה עושה צחוק מאיתנו.

בית הדין: מה צחוק? מה הקשר ל[ב']?

עו"ד שרון: אני אספר: התקשר אליי [ב'], שהוא חושב שהוא יכול לשכנע – "אני אדם שמאות אנשים מתו לי בידיים, אני עם כושר שכנוע גדול, אני אשכנע את [פלוגי]". מהר מהר, דחוף. זה היה יומיים לפני החתונה של הנכדה (=של הנתבע), אבל הוא אומר:

יש לי תנאי אחד, שאם אני לא אצליח, ותאמיני לי – אני [ב'] – אם אני לא אצליח – אני [ב'] – ואני אשתכנע שהוא לא רוצה לתת גט, אז תשחררו את האבא.

אני מדברת עם [ב'], שיחה של ארבעים וחמש דקות, אגב: מוקלטת, במהלכה הוא עונה לי: "קודם כול תשחררו את האבא לחתונה, אחר כך שבוע הבא אני אגיע אל הבן ואני אנסה לשכנע אותו. אם לא, אני לא עוזר לכם".

אמרתי לו: "אני צריכה להתייעץ, יש לי צוות" וכו' התייעצתי עם האישה, אמרתי: "לא ייתכן שקודם הוא ישתחרר ואחר כך רק ינסה לשכנע".

בסופו של יום למחרת בבוקר הוא התקשר אליי בשש, בשבע, בשמונה, עניתי לו איפשהו, אמרתי לו את תשובתי. הוא אמר: "ככה, אני לא מוכן לעזור", התחיל לצעוק עליי ולאיים עליי, אמרתי לו: "זה נשמע מאוד מאיים, אני לא מכירה אותך." סיימנו את השיחה בטון לא נעים ולא נחמד.

מסתבר שהוא ביקש מ[ב'] שינסה לשכנע אותי – אולי זו פתייה שתסכים ואחר כך נראה.

בית הדין: טו"ר מיטלמן אמר כמה פעמים שהוגשה בקשה למתן הוראות. אני רוצה לצטט:

נחזור ונבהיר המבקש רוצה לשוב למשפחות ולביתו, ומוכן לעשות את אשר יורה לו בית הדין הנכבד, כל חפצו הוא כי בית הדין יסייע אף הוא בעניין ויורה מה ניתן לעשות ומה יש לעשות.

לו סבור בית הדין כי על המבקש לשוב עם בנו מידי יום ביומו ולשכנו – נבקש כי יורה זאת, לו סבור כי על המבקש להתכחש לבנו, לחדול מאהבתו אליו, לחרף ולגדף אותו, לעשות כדי שינודה מקהילתו בארצות הברית – נבקש כי יורה וינחה זאת.

לו סבור בית הדין כי על המבקש להציע לבנו סכומי כסף נכבדים – נזכיר כי הציע לו דירה, אך לו סבור בית הדין כי עליו להציע שתי דירות – נבקש כי יורה זאת.

לו סבור בית הדין כי על המבקש להטיס שליחים נוספים על חשבוננו ולנסות לשכנע את בנו לתת את הגט – מתבקש בית הדין להדריך איזה שליח...

ומיד לאחר מכן:

למען הסר ספק המבקש יבהיר כי הוא סבור שעקרונות יסוד משפטיים כמו גם תורניים אינם מעניקים לגורם שיפוטי כלשהו להורות כי עליו להתנכר לבנו, לחרפו ולגדפו, למותר לציין כי אין גורם שיפוטי המוסמך לצוות כי על אדם להוציא מכיסו ממון כלשהו כדי לשכנע.

טענות טו"ר מיטלמן כי יש כאן בקשה למתן הוראות אמיתית וכנה אינן אמת ושוב עולות לכדי ביזיון בית הדין כמו גם הבקשה עצמה.

(שם, שורות 277–338)

עדות הרב[...]

הרב [...] העיד בבית הדין כי אינו מכיר כלל את נתבע מס' 2, מר [אלמוני]. לדבריו, קיבל פנייה ובקשה מ'יהודי צדיק' בשם [ש'] להתערב במקרה קשה ולשוחח עם בעל המסרב לתת גט לאשתו ולאחר מכן שוחח בטלפון עם מר [אלמוני] "שתי מילים". הרב [...] הוסיף: "אני לא יודע שום רקע, אפילו לא את שם האישה".

לדברי הרב [...], הוא התקשר ישירות לסרבן הגט שנעתר בקלות ובמהירות להיפגש עימו. הרב [...] תיאר כי סרבן הגט הגיע לפגישה מלווה באחיו [י'], לדברי הרב [...] שוחח עם הסרבן כמה שעות. לדבריו, סרבן הגט אינו נראה 'בן תורה' אלא "כמו החבר'ה מ'...]" והוא הטעים את סרבנותו לתת גט ברצונו בקשר עם ילדיו והביע חוסר אכפתיות גמור למצוקתו של אביו.

לשאלות בית הדין אם הוא יודע כמה שנים [פלוגית] עגונה, אם הוא יודע כי בתי הדין קבעו כי מר [אלמוני] עומד מאחורי העיגון ואם הוא מכיר את פסקי הדין בעניינו, ענה הרב [...] בשלילה.

לשאלת בית הדין:

אולי מישוהו מנסה להשתמש במעמד הציבורי שלכם כדי לומר לבית המשפט העליון: "אפילו הרב [...] מעורב." אולי באמת רק רוצים שכבודו יכתוב מכתב?

ענה הרב: [...]

אולי. אני לא יודע, אני עסוק בחינוך – בהצלת נפשות – עשרים וארבע שעות ביממה. הנושא הזה נקלעתי לו, בא [ש'] וביקש שאני אכתוב מכתב. העובדה כמו שהיה – שנפגשתי עם הבן, דיברתי איתו והוא אמר שלא אכפת.

(שם, שורות 452–459)

בית הדין הציג לרב [...] את המכתב שכתב לבית המשפט העליון והקשה כיצד כתב שנראה לו שהאב עושה כל מאמץ אם כלל לא דיבר עם האב?

הרב [...] השיב:

אני הבנתי האבא לוחץ שייתן גט – אם טעיתי אז טעיתי, אני לא דיון, אני רואה אותו פעם ראשונה. אני כותב (מקריא): "... לפי דברי הבן לא אכפת לו, האבא והאחים ניתקו קשר, הסברתי לו את גודל הנזק"...

לשאלת בית הדין: "אם החרימו אותו אז איך האחים הופיעו בפגישה?" ענה הרב [...]: "אני לא נכנסתי לחקירות, זו באמת שאלה." (שם, שורות 462–475)

בית הדין פנה לרב: [...]

אנו מציעים לו כבר שלוש שנים את הכול, הצענו לו – אם הוא לא רוצה בית הדין בארץ – באמריקה, האישה מסכימה, היום גילינו שלא העבירו לו את ההצעות האלה. לכן אנו חושבים: אולי מנסים רק להשתמש בשמות.

(שם, שורות 518–520)

והרב [...] הציע: "אולי 'מעז יצא מתוק', אם יש הצעה לגבי הילדים אני מוכן להתקשר ולדבר איתו אם יש הצעה מעשית"...

בשלב זה, עם סיום עדותו של הרב [...], הכריזו בית הדין על הפסקה בדיון. הרב [...] ביקש לשוחח עם אב בית הדין ביחידות בלשכת הדיינים במהלך ההפסקה והצדדים הסכימו לכך.

עם סיום ההפסקה הודיע אב בית הדין לפרוטוקול:

בהפסקה ביקש הגאון הרב [...] לקיים עימי פגישה קצרה ובה אמר לי שלמרות העומס העצום המוטל עליו הוא נכון לעשות מאמצים לסיים את הפרשה הזו, ולרבות שהילדים ייסעו לארצות הברית בחסותו. אני ורצה להודות לו מקרב לב על נכונותו לסייע לסיים את הפרשה הזו לטובת העגונה, לטובת הילדים וגם לטובת מר [פלוני]. אולי זה הפתח שכולם 'ירדו מכל מיני עצים'.

(שם, שורות 542–546)

בשלב זה ביקשו באי כוח נתבע מס' 2 לקבוע דיונים נוספים. בית הדין הציע שיינתן לרב [...] פרק זמן לסיים את הפרשה, ובאת כוח הנתבעת הודיעה: "בכפוף לסידור גט אני מסכימה כמעט לכל דבר." אך דווקא באי כוח נתבע מס' 2 'ציננו את ההתלהבות' והביעו באופן תמוה ומעורר תהייה סקפטיות בדבר השגת הסדר שבמסגרתו ייענו כל בקשות סרבן הגט.

בתגובה אמר בית הדין:

הייתה לי תקווה, ציפיתי שצד האב ובאי כוחו יתעלו. אני שומע את המנגינה, אין רצון לסיים בפשרה, היה רצון להביא את הרב [...] אבל אין רצון אמיתי להסתייע בשירותיו לסיים את הפרשה...

שמענו היום את הרב [...] שאמור להיות עדות משמעותית, לצערנו איני יודע אם מוצו כל המאמצים בתיק, אני מצפים שהאב ימשיך לעשות מאמצים נוספים במקביל להליך.

(שם, שורות 631–656).

בשולי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם, מוצא בית לדין לציין כי עדותו של הרב [...] שימשה חלק מרכזי מאותו קמפיין תקשורתי אגרסיבי אשר ליווה את ההליך תוך סילוף מכוון, מגמתי ושיטתי של עובדות יסוד בפרשיית זו.

בשעות הבוקר של יום י"ח בטבת תשע"ז, (16.1.2017) **שעות ספורות טרם התחיל הדיון בבית המשפט העליון וחצי שנה טרם העיד הרב, [...], פורסמה פנייתו לבית המשפט העליון לטובת נתבע מס' 2 בראש כל חוצות – באתר 'וואלה' ובאתר 'בחדרי חרדים'.**

3.4 הדיון השלישי

בתחילת הדיון שב בית הדין ופנה אל מר [פלוני] בשאלה אם העביר לבנו שאשתו העגונה נכונה לכל תנאיו ודרישותיו בכפוף לסידור גט. מר [פלוני] הודיע לבית הדין כי שלח לבנו 'מכתב' שבו הודיע לו 'שנותנים לו את הכול ואין טעם לעכב את הגט'. באי כוחו של מר [פלוני] הציגו העתק של המכתב שנשלח לכאורה ערב הדיון באמצעות דוא"ל.

המכתב לא נראה אוטנטי בלשון המעטה מכל היבט ובראש ובראשונה מאחר שנכתב בעברית בסגנון שאינו מתאים ליהודי אמריקאי המשתיך לחצר חסידית. בירור קצר באמצעות כמה שאלות לצדדים העלה כי התקשורת בין נתבע מס' 1 לאביו, נתבע מס' 2 מר [אלמוני], נוהלה מאז ומעולם באידיש ושהבן הסרבן לא ממש יודע לקרוא עברית.

נתבע מס' 2 כעס מאוד והגיב בזעם: "מה שאכתוב לא יהיה טוב לך"; "אתה רק מנסה להכשיל" ולסיום הטיח באב בית הדין: "אם תבוא למעלה ותגיד שעשית פה משפט צדק, אני לא מקנא בך." (שורה 62 לפרוטוקול).

עדוּתו של הרב [א']

הרב [א'] בן האדמו"ר מ[...] זצ"ל וראש ישיבת [...] 'תיאר את גודל נאמנותו של נתבע מס' 2 לאביו וחזר ואמר שהוא משוכנע שאין הוא עומד מאחורי העיגון.

עם זאת, הודה הרב [א'] שאין הוא מכיר ככלל את פרטי הפרשייה העגומה ואת פסקי הדין אשר קבעו שנתבע מס' 2 עומד מאחורי עיגון כלתו.

הרב [א'] תיאר לאורך עדותו את נתבע מס' 2 כגביר גדול שתּרם למוסדות החסידות במשך השנים סכומי עתק לשם החזקתם השוטפת כמו גם לשם מימון פרויקטים מיוחדים וציין באופן מיוחד תרומה חד-פעמית של מיליון – 'שקל או דולר' שניתנה לשם בניית מקווה.

בהמשך דבריו תיאר הרב [א'] שיחה שקיים שבוע לפני הדיון עם סרבן הגט, לבקשת נתבע מס' 2, שבמסגרתה דחה את בקשתו לתת גט בצורה בוטה וסתמית והסביר כי סרבן הגט רוצה שאשתו וילדיו (נזכיר: ה'ילדה' היא בחורה בת עשרים) ישובו לארצות הברית.

בית הדין ציין בפני הרב [א'] שאין הוא הדמות המרכזית היחידה מחסידות [...] שהתגייסה לסייע לנתבע מס' 2 והזכיר לו שאף שני אחיו, האדמו"ר הנוכחי ורב הקהילה בעיר [...], עשו זאת לפניו כשהם אף תוקפים את בית הדין ברבים במסגרת הקמפיין התקשורתית! בית הדין הזכיר גם דמות נוספת מהחסידות שסייעה להשגת 'חוות דעת הלכתית' ששימשה את הנתבע בערעורו – פרשייה שעליה עמד בית הדין הגדול בהרחבה ושאת ביקורתו החריפה עליה הזכרנו לעיל. בית הדין שאל את העד אם ייתכן שחסידות [...] 'כולה' 'מגויסת' לטובת נתבע מס' 2 בגלל הממון הרב שהוא משפיע עליה? הרב [א'] ענה בתחילה: "אני מוכן שיבדקו אותי במכונת אמת אם יש חשש שאני לא אומר אמת" (שם שורה 216). ובשלב מאוחר יותר, כששוב הוצגה השאלה ענה: "כל אחד צריך לעזור ליהודי, גם אם הוא היה חסיד בעלז הייתי עוזר" (שם שורה 263).

עדוּתו של עו"ד אליעד שרגא

עו"ד אליעד שרגא התבקש על ידי כבוד בית המשפט העליון בדיון מיום י"ח בטבת תשע"ז (16.1.17) לקבל על עצמו להיות שליח של רצון טוב אל בנו הסרבן של נתבע מס' 2, לשכנעו בשם אביו לתת גט – וזאת גם לאחר שיבוא בדברים עם באות כוח התובעת – ולקדם מתווה שהועלה בבית המשפט לסיום פרשת העיגון המתמשכת, מתווה הכולל: ויתור מוחלט של האישה העגונה על כל תביעה; נכונות להעברת הסמכות העניינית בענייני הילדים לכל בית משפט שאותו ייקבע בית המשפט העליון; התחייבות לעשות כל שיידרש לשם חידוש הקשר ההורי בין האב והילדים לרבות שיתוף פעולה עם מומחה מקצועי שימונה; נכונות להפקדת כל ערובה להבטחת קיום הסדרי משמורת ושהות בארץ ובחול"ל וכל זאת בכפוף לסידור גט בבית דין בניו יורק. עו"ד שרגא התבקש להגיש לבית המשפט העליון הודעת עדכון.

במהלך חודש פברואר 2017 הגיש עו"ד אליעד שרגא הודעת עדכון ארוכה שבמסגרתה התמקד בהצגה ארוכה ואוהדת של הנרטיב של סרבן הגט האכזר המעגן את אשתו הנכה למעלה משלוש-עשרה שנה.

רק בשולי ההודעה ממש הציג עו"ד אליעד שרגא את התייחסות סרבן הגט למתווה והודיע שהוא נכון לקבלו בכפוף לכך שיופקדו ערובות להסדרי ראייה, יתקבל תסקיר של שירותי הסעד ושבית המשפט שיעסוק בעניינם של הצדדים יהיה בית משפט אמריקאי.

את הודעת העדכון חתם עו"ד שרגא בקביעה כי סרבן הגט אינו נתון להשפעתו של אביו ושבנסיונות העניין יש לבטל את צו עיכוב היציאה שניתן כנגדו.

בהחלטת בית המשפט העליון מיום כ"ב באדר תשע"ז (20.3.17) נקבע כי בית הדין צריך לשמוע את עדותו של עו"ד א' שרגא כדי לבחון את טענת אבי הסרבן כי הוא פועל באופן משמעותי לשכנע את בנו לתת גט.

על אף החלטת בית המשפט העליון, הודיעו באי כוח נתבע מס' 2 לבית הדין ביום ה' בתמוז תשע"ז (2.7.17) כי עו"ד אליעד שרגא אינו מוצא לנכון להעיד בפני בית הדין בשל 'אינטראקציה לא טובה שיש לו עם בית הדין' וחלף זאת תעיד אשתו, עו"ד ד' שרגא.

בהחלטה מיום י"ח בתמוז תשע"ז (12.7.17) העיר בית הדין כי הימנעותו של עו"ד א' שרגא להעיד בבית הדין בשל נימוקי 'אינטראקציה' תמוהה מאוד וחבל שכך. מכל מקום, הבהיר בית הדין, אם אין מכבודו של עו"ד א' שרגא להתייצב ולהעיד בבית הדין, בית הדין לא יכפה זאת עליו, וזאת נוכח העובדה שמטרת ההליך כלשון בית המשפט העליון (פסקה כח לפסק הדין) לשמוע ראיות חדשות מטעם נתבע מס' 2.

בסופו של יום התייצב עו"ד אליעד שרגא לעדות בפני בית הדין.

כמו בהודעת העדכון לבית המשפט העליון גם בעדותו הארוכה התמקד עו"ד שרגא בתיאור ה'נרטיב' של סרבן הגט ועשה זאת בלהט רב, תוך גילוי הבנה ואמפטיה למניעיו לרבות לדרישות הזויות וסחטניות.

עו"ד שרגא גם תיאר מאמצים רבים שהשקיע לשכנע את באת כוחו האמריקאית של סרבן הגט לאפשר את הפגישה. לשאלת בית דין, כיצד סרבן הגט ה'דלפון' מצליח לממן ייצוג משפטי איכותי של פירמה ממנהטן לא השיב עו"ד שרגא עניינית אלא הציע לזמן את סרבן הגט לבית הדין ולשאול אותו.

לשאלת בית הדין מדוע לא נהג כמו הרב [...] ויזם פגישה ישירה עם סרבן הגט, ענה עו"ד שרגא שאינו נוהג לפנות לאנשים שלא באמצעות באי כוחם. לתמיהת בית הדין על התשובה המוזרה בהתחשב באי-הופעתו בהקשר זה ב'כובע' משפטי של מייצג בהליך אלא כשליח של רצון טוב ענה עו"ד שרגא: "יכול להיות, אבל כך נהגתי".

לאחר שעו"ד שרגא חזר על תנאיו של סרבן הגט כפי שהוצגו בהודעת העדכון אמר בית הדין:

אני מודיע לך עכשיו בשם האישה שהוא מקבל כל שביקש:

הליכים בארצות הברית, תסקיר של שירותי הרווחה – מי שתמצו, פנו לשר הרווחה שימנה את פקידת הסעד הראשית, בטוחות – היא נכונה לכל בטוחה שהיא לרבות הדירה שלה כבטוחה להסדרי ראייה.

יפקיד גט בבית הדין – היא מינתה כבר 'שליח קבלה' אצל הרב אריה רלב"ג בבית הדין שלו בניו יורק או מנהטן. יבוא לשם, ייתן גט ויקבל כל שרוצה.

(שורות 510–514 לפרוטוקול).

בהמשך הבהיר בית הדין: "אני אומר לכם שכל מה שהוא רוצה יקבל – תגישו בבקשה הסכם בשמו" (שם שורה 519).

בשלב זה התערבה עו"ד י' נגר בדיון ומודיעה שאין הם מייצגים את סרבן הגט, עו"ד שרגא החרה החזיק אחריה ואמר:

אני אשמח מאוד שהפרשה הזו תסתיים. אם כבודו חושב שהתנאים שהוא הציע באותה פגישה יכולים להתקיים אז אני מציע שחברי פרופסור אביעד הכהן יפנה לעורכת הדין של [פלוגי], ישב איתה, בין אם באמצעות הרב [...], אנו לא בתוך האירוע הזה. היא צודקת.

נוכח התמונה המתבהרת שאין לעו"ד שרגא 'רצון טוב' לסיים את הפרשה ולממש מתווה פשרה שהוא עצמו העלה, ושבתחכום נעדר תום לב מינף את השליחות לעדות בדבר עצמאותו, כביכול, של סרבן הגט והעדר יכולתו של נתבע מס' 2 להשפיע עליו, שאל בית הדין את עו"ד שרגא אם נכון יהיה לומר שהודעת העדכון שהיא התוצר המשפטי של השליחות של רצון טוב מסייעת לקו המשפטי שטענתם כל הזמן? עו"ד א' שרגא ענה שהודעתו 'מסייעת לאמת'. לשאלת בית הדין איזה משקל יש ליתן להודעת עדכון של בא כוח שהפך שליחות של רצון טוב לעדות המסייעת למרשו, לא קיבל בית הדין תשובה ברורה מעו"ד אליעד שרגא. (שם שורות 553–573).

סיומה של חקירתו של עו"ד אליעד שרגא היה דרמטי שכן **התברר שלאחר הדיון בבית המשפט העליון ביום י"ח בטבת תשע"ז (16.1.2017), במבואת בית המשפט, מנע עו"ד שרגא במודע ובזדון אפשרות לסיים את פרשיית העגינות המתמשכת.**

עו"ד אסנת שרון ביקשה לחקור את עו"ד א' שרגא ושאלה: "בתום הדיון שאתה ואני היינו בבית המשפט העליון נכח, כשיצאנו מהדיון, הבן של [אלמוני] – [י], ניגש אליי וניסה לדבר איתי. ראית את זה?"

עו"ד שרגא השיב: "ראיתי ואסרתי עליו. את עשית מעשה מנוגד לכללי האתיקה. הלכת לדבר עם צד ואני ביקשתי שלא ידבר איתך." עו"ד שרון הגיבה: "הוא לא צד והוא פנה אליי". ועו"ד שרגא השיב מייד: "את עשית בדיוק מה שאסור לך לעשות, כללי האתיקה כנראה לא חלים עלייך".

בית הדין התערב ושאל: "למה [י] הוא צד בתיק? האם הוא מבקש? תובע? נתבע?" ועו"ד שרון הוסיפה: "וחוץ מזה, הוא פנה אליי".

עו"ד אליעד שרגא ענה: "הוא לא בצד של [פלוגי], זה בטח – מה הוא לא. הוא בא עם אבא שלו." ועו"ד שרון הקשתה: "אז למה הוא רדף אחריי ופנה אליי ומדוע אסרת עליו לדבר איתי אם אתה כל כך רוצה גט?"

עו"ד שרגא החל להשיב: "מהטעמים שבדיוק...". ועו"ד שרון התערבה: "תענה". ועו"ד שרגא התפרץ בזעם ואמר:

דברי אליי בכבוד ותשמעי כבר את התשובה שאינה נוחה לך כי כבר למדתי להכיר את הפתלוגיה שלכם שכל מילה שנשמעת בהקשר ישיר או עקיף מקבלת פרשנות.

עו"ד שרון שאלה – העירה: "פתלוגיה שלי ושל מי עוד?" ועו"ד שרגא ענה: "שלך ושל חברותייך לספסל." בית הדין העיר: "אין כאן אף חברה." ועו"ד שרגא החזיר: "היו מלא, נטשו כשהספינה טובעת." עו"ד שרון הגיבה: "הספינה לא טובעת." ועו"ד נגר התפרצה: "אתם טובעים" (שם שורות 590–613).

בנקודה זו החליט בית הדין לשים סוף לשיח הפרוע והעיר:

נשמעו כאן הערות שבצירוף אמירתו האומללה של עו"ד שרגא על 'עגינות אכזרית' בהתייחס למרשו יש בהן כדי ללמד על "הרצון הטוב" במירכאות כפולות לסיים את התיק בהסכמה.

"אתם טובעים" בתיק זה הוא איחול לעיגון עולם של גב' [פלוגי][...]

האמירה הארסית של גב' נגר "אתם טובעים" שמשמעותה איחולים לעגינות עולם מקוממת, מבישה וראוי שלא הייתה נאמרת. חבל שכך. הייתי מצפה מבן אנוש ובמיוחד מאישה שתגלה גרם של חמלה.

עו"ד נגר הגיבה בהשתלחות בבית הדין, ובית הדין החליט לחייבה בהוצאות משפט אישיות בסך 5,000 ש"ח. לאוצר המדינה. בתגובה הטיח נתבע מס' 2 דברי ביזוי בבית הדין.

3.5 הדיון הרביעי

בתחילת הדיון הביע בית הדין תמיהה על התנהלות נתבע מס' 2 ובאי כוחו שלא מצאו במסגרת אחת הבקשות הרבות מספור שהגישו בין הדיונים מקום להתנצל על התנהלותם הבעייתית והפרועה בדיון הקודם.

בית הדין אף הביע תרעומת על ניהול קמפיין תקשורתי המכוון להלוך אימים על בית הדין. בית הדין הבהיר שיש להוקיע את השימוש הפסול והנפסד ביחצ"נות בהליכי משפט – שימוש הנועד לפגוע בדיין היושב על מדין ולהפעיל עליו לחץ. בית הדין גם העיר על התנהלות משונה של באי כוח נתבע מס' 2 מול מזכירות בית הדין שעשתה מנהג של קבע להעביר את בקשותיהם באופן בלתי-מקובל לתיבת הדוא"ל האישית של אב בית הדין. בתגובה התפרצו טו"ר מ' מיטלמן ועו"ד יעל נגר והשמיעו אמירות שאינן ראויות.

עדותה של טו"ר דבורה בריסק

עדותה של טו"ר דבורה בריסק מתייחסת להתנהלותו של עו"ד אליעד שרגא במבואת בית המשפט העליון ביום י"ח בטבת תשע"ז (16.1.2017) – התנהלות שעלתה בחקירתו על ידי עו"ד שרון בדיון הקודם. בשל משמעותה הדרמטית של העדות נצטט אותה במלואה:

לדיון האמור הגעתי וישבתי בספסלים הראשונים כצופה, ב-16.1.17. לדיון הגיע גם [אלמוני] מלווה על ידי בנו. שאלנו מי זה שמלווה אותו וקיבלתי תשובה – לא זוכרת ממי – הבן שלו [י].

הדיון הסתיים. יצאנו – אני והמתמחה שלי צביה לוי לצידי ועו"ד שרון לצידי. יצאנו מאולם הדיון ופסענו עוד תחת תקרת המבואה של האולם הדיון.

בא מולנו [י] ושאל: "זה אתם שמייצגות את האישה?" ענינו, אני לפחות ענית: "כן." "אפשר לדבר איתכן? אני רוצה לקדם משהו." ענינו: "כן." ואז שמענו מקצה האולם – אני מצביעה איך זה היה, הלכנו כך והוא בא מולנו – [י] ומהקצה, שמה אדון שרגא ואדון [אלמוני], עמדו, ישבו – שמענו שאגות: "אסור לך לדבר איתם אני אסר עליך לדבר".

היינו מופתעים מעצם השאגות, התחלנו להסתכל על מה שאגות. התרומם שרגא מהמושב שישב שם והחל ללכת לכיוון – שני צעדים, ואז [י] הסתובב והלך אליו. לאחר מכן עמדנו בחלל ההמתנה ועמדה לידינו עו"ד נגר ודיברנו – "למה לא לדבר? אולי אפשר לקדם?" וגב' נגר אמרה: "כן, אסור לו לדבר איתכם, אסור לכם לדבר איתו." זה מה שהיה.

(שורות 181–192 לפרוטוקול)

עו"ד י' נגר ביקשה לחקור את העדה, ושאלה אותה אם העובדה שהיא מייצגת את התובעת אינה פוגעת באמינותה של העדות. עו"ד בריסק השיבה שעדותה מתאימה באופן מלא לגרסתו של עו"ד אליעד שרגא אשר כמו פיו אישר שזו הייתה הסיטואציה.

בנסיבות אלו העיר בית הדין:

עד עכשיו לא שמעתי שאלות ענייניות על העדות עצמה. עד עכשיו השאלות עסקו בשאלות תיאורטיות עם השלמה מעשית על אמינות עדויות בא כוח – נושא שהצפתי בסיומה של עדותו של עו"ד שרגא ואני מבין שהשאלות לא מתמקדות בתוכם העדות אלא במשקלה בשל סיבות צדדיות של אמינות עו"ד שרגא בעדותו. זו עוד תיבחן בהחלטה בסיומו של הליך זה [...]

(שם שורות 215–218)

מכאן עברה עו"ד י' נגר לשאול שאלות שאינן נוגעות לעדות עצמה ושהשתמעה מהן הצדקה לעיגונה של התובעת. בהקשר זה שב בית הדין והעיר:

גב' נגר אינה שואלת שום שאלה עניינית בנוגע לתצהיר ולעדותה של גב' בריסק.

לצערי, שאלותיה ממשיכות קו לא ראוי, שעליו עמדנו, של הצדקת סרבנות הגט. לצערי, טו"ר מיטלמן לעיתים מגנה את סרבנות הגט ומכנה אותה 'התנהלות מכוערת' – הא ותו לא. עו"ד שרגא ונגר נראים יותר כמי שמייצגים את סרבן הגט ונראים כמצדיקים סרבנות גט של אישה מעירה ונכה.

אנו מצפים גם מעורכי דין ובמיוחד מעורכות דין לגלות רגישות וחמלה ולא להגן על סרבן גט בשום עילה לרבות מצבה של בתו [...] וצר לנו שעו"ד נגר פעם אחר פעם מצדיקה סרבנות גט.

[...]

ההגנה לגיטימית לחלוטין, חבל שהדרך להגנה היא בהצדקת סרבנות הגט. האישה מעוגנת 12 שנה באכזריות שאין כדוגמתה שכל בן אנוש צריך להסתייג ממנה וצר לנו לשמוע פעם אחר פעם הצדקה.

(שם שורות 263–270 ושורות 295–297)

כזכור, בדיון הקודם הגיש נתבע מס' 2 לבית הדין מכתב אותו כתב לבנו. בית הדין העלה ספק באוטנטיות של המכתב נוכח העובדה שנכתב בעברית שאינה שפתו העיקרית של הסרבן כמו נוכח סגנונו שאינו הולם גביר אמריקאי חסידי.

לפני הדיון הנוכחי הגישו באי כוח נתבע מס' 2 תרגומים מדויקים להפליא לאידיש ולאנגלית של המכתב. בדיון פנה בית הדין לנתבע מס' 2 ושואל אותו מי תרגם את המכתב ומי כתב את המכתב הראשון. התשובות – או העדר התשובות – כמו גם השיח שבעקבותיהם 'מרתקים'. בשל חשיבות הדברים נביאם במלואם:

בית הדין: בדיון הראשון [כוונת הדברים הייתה לדיון המוגדר בפסק הדין הנוכחי "שני" שהיה הראשון בסדרת הדיונים שלגופו של העניין בעוד קודמו עסק בקביעת סדרי הדיון ובניסיון – בחלקו הבלתי פורמלי – להביא לפתרון מוסכם, כמתואר לעיל] שאלנו אותך על מכתב ואמרת שלא כתבת.

בדיון השני הבאת מכתב ואמרנו שאולי היה צריך לכתוב באידיש או אנגלית. אחרי כמה ימים הציגה לנו עו"ד נגר תרגומים. בדקתי אותם והתרגומים נהדרים, אפילו באו"ם אין תרגומים כאלה.

אני רוצה לשאול אותך: מי תרגם?

עו"ד נגר פונה לעד ובית הדין משתיק אותה: אל תעני לו תשובות.

עו"ד נגר: אמרתי לו "תהיה רגוע".

טו"ר מיטלמן: מה שהיא עשתה זה מה שהרב אמר לנו למנוע ממנו להשתלח בבית הדין.

הנתבע: מה שעושים אצלך – שום דבר לא טוב.

בית הדין: מי תרגם את המכתבים לאידיש ואנגלית? אתה?

שתיקה

בית הדין חוזר על השאלה

הנתבע לא עונה

בית הדין: מי עשה לך את התרגום?

אין תשובה.

בית הדין: כבר דקה אין תשובה.

הנתבע: אין לי למי לדבר פה, מה שאני אגיד הוא יסובב ולא יהיה מבסוט.

בית הדין: אני שואל אותך מי תרגם את המכתבים.

הנתבע: אני לא רוצה לענות לך.

עו"ד נגר: עורכי הדין שלך?

בית הדין: את שוב מתדרכת עד באמצע חקירה.

הנתבע: אתה מספיק חכם שתבין בלי לשאול.

בית הדין: אני שואל אותך פעם נוספת מי תרגם את המכתב בתרגום מדויק

הנתבע: אז לא צריך להיות מדויק!?

בית הדין: מי תרגם?

הנתבע: מתרגם.

בית הדין: מי כתב את המכתב הראשון בעברית?

הנתבע: אני

בית הדין: בטוח אתה? אני לא בטוח שזה הסגנון שלך, אולי מישהו עזר?

הנתבע: מה אתה אומר 'קדוש' ומה שאני אומר 'טריפה'.

בית הדין: מי עזר לך לכתוב?

הנתבע: אף אחד. אני מספיק פיקח לכתוב.

בית הדין: זה הסגנון שלך?

הנתבע: אני לא רוצה לענות לך על שום שאלה אתה סתם לקנטר. כמו אצל ה'כתב סופר' היה – אותו דבר יהיה הסוף אצלך.

נוכח דברי החוצפה והעזות של נתבע מס' 2 החליט בית הדין על סיום הדיון.

3.6 הדיון החמישי

עדותו של הרב [מ' ה']

הרב [מ' ה'] סיפר שבקיץ תשע"ז (2017) פנה אליו נתבע מס' 2 ובקש שידבר עם בנו סרבן הגט וישכנעו לתת גט. לדבריו, נפגש עם סרבן הגט בביתו לשיחה ארוכה במסגרתה הסביר לו שטובתו היא שייתן גט.

לדבריו, סרבן הגט דחה את ההצעה לתת גט משלושה נימוקים שונים: הראשון – רצונו כי הילדים יגיעו לאמריקה; השני – רצונו בשלום בית (!) והשלישי שעליו הודיע לסיום – שהוא תובע כסף תמורת נכונותו לתת גט. לשאלת בית הדין מה הסרבן רוצה באמת שלום בית או ממון ענה העד: "אני חושב שהוא לא בסדר, אינו שפוי בדעתו – פעם אומר כך ופעם אומר כך" (שורות 74–89 לפרוטוקול).

לשאלת בית הדין אם עסק בפרשיית הסרבן בשנים האחרונות הבהיר העד נחרצות שאף שהוא מכיר את [פלוגי (= הסרבן)] כמה שנים לא עסק בעניין כלל עד קיץ תשע"ז (שם שורות 96–99).

לשאלת באי כוח נתבע מס' 2 ענה העד כי הבן הסרבן הבהיר לו שכלל לא אכפת לו ממצוקתו של אביו ושיש לו הקלטה של השיחה (שם שורות 114–127). נציין כי תמליל של ההקלטה לא הוגש במהלך הדיון ורק במסגרת הסיכומים הוגש תמליל שיחה באידיש שלא ברורה מהימנותו ושממילא אין ליתן לו כל משקל.

בית הדין חזר ושאל את העד ממת' הוא מעורב בפרשה והעד הבהיר שרק מקיץ תשע"ז. לשאלת בית הדין האם נתבע מס' 2 נתן או נותן לו טובות הנאה באופן קבוע או מטיב עימו בדרך כלשהי, ענה העד בשלילה, וציין שקבל ממנו לחתונתו – 'דורון דרשה' – הא ותו לא, וכי שילם את הוצאות הגעתו לדיון.

בשלב זה שאל בית הדין את העד אם הוא מכבד את בית הדין ומכיר בו בכלל כבית דין. העד שתק זמן מה ולאחר מכן ענה: "אני מכיר שאם אני בא כאן אני צריך לומר אמת" (שם שורות 142–165).

בשלב זה הציג בית הדין מכתב של העד כמו גם כתבה באתר חדשות אינטרנטי הסותרת את מרבית דברי עדותו, המלמדת כי העד מקבל טובות הנאה מנתבע מס' 2 וכי עסק בפרשה הרבה לפני הנאמר בעדותו ועוד לפני שדיבר כלל עם סרבן הגט, והמביאה למסקנה ברורה כי העד העיד עדות שקר בבית הדין.

בשל חשיבותם של הדברים נביאם במלואם וכצורתם:

המכתב:

']

Rabbi [M. ה' H.]

[...]

רב דקהל
Cong. [...]

ברוקלין נ.י. יצ"ו [...]
Brooklyn, NY

בס"ד

כ"ז סיון תשע"ו לפ"ק – פה ברוקלין

אעמ"כ האי גברא יקירא המיטיב עמנו מאז ומקדם, גדולים מעשיו ופעליו, אזניו קשובות תמיד לצרכי הפרט וכלל, אדוק ודבוק לצדיקים הקודמים זי"ע, יוקדת בלבו אהבת תורה ולומדיה, ה"ה ידידנו הנגיד המפואר, הנדיב המרומם, נודע לשבח ולתהלה, מוה"ר [אלמוני] שליט"א.

באתי בשורות אלו כאשר שמעתי ותרגז בטני, שמועה לא טובה אשר מעלילים על מע"כ בדבר סירובו של בנו [פלונ] נ"י להפרד מזוגתו בגט פיטורין, והיות מע"כ דבר עימי כמה פעמים בענין זה וידעתי את אשר בלבבו ואת שאשר בידו לעשות עשה כדי שיתרצה בנו לשמוע לקול דברי חכמים.

ותמהתי מאד מה יעשה עוד האב וינצל. והדבר קשה יותר כששמעתי שזה נעשה על ידי המכנים עצמם דינים, וכביכול בשם תורתנו הקדושה. אוי לאוזניים שכך שומעות. וכבר הביעו דעתם רבותינו הקדושים זצ"ל בחסרונם של הרבנים והדיינים "מטעם" ואכמ"ל. אוי לדור שכך עלתה בימיו.

ולמען הסיר העוולה ועיוות דין הנורא אני מוכן לטרוח ולנסוע למקום מושבו כדי להעיד ולהמליץ טוב בעדו ואולי אוכל להטות המאזניים לצד הצדק.

וידי פרושות לשמים בתפילה שבזכות המון לימוד התורה הנלמדת בקדושה וטהרה על ידי מאות הנהנים מתמיכתו, יעמוד לימינו שאמת יצא לאור וידחה העלילות שוא, ומעט אור דוחה הרבה חושך, ושיצא בשלום ממדוכו ושימשיך לראות רוב נחת דקדושה מכל יוצאי הלציו לאורך ימים ושנים טובות.

ועל זה באתי על החתום יום הנ"ל

הק' [מ' ה']

אבדק"ק [...] יצ"ו

והכתבה:

רבני ארה"ב לצד אבי סרבן הגט: "עיוות דין נורא"

רבני ארה"ב בהם האדמו"ר מ[...] והג"ר [מ' ה'] מתייצבים לצד אבי סרבן הגט המעוכב בישראל וטוענים כי אין לו השפעה על בנו. "עוולה ועיוות דין נורא" כתב אחד הרבנים על המקרה

הרבנים לצד אבי סרבן הגט: אחרי פסיקתו של הרב [פלמוני] ולפיה אין סמכות לבית הדין הרבני לעצור או לעכב את יציאתו של איש העסקים החרדי מהארץ בשל סירוב בנו לתת גט, כעת מתייצבים לצדו גם האדמו"ר מ[...] , הג"ר [מ' ה'] והאדמו"ר מ[...] ומשגרים מכתבי תמיכה באב. **המכתבים מופיעים בתחתית הידיעה.**

כזכור, האב מעוכב בארץ למעלה מעשרה חודשים. בית הדין קבע כי הוא ואשתו עומדים מאחורי עיגון כלתם, אולם בהמשך הורה לשחרר את האם מאחר שאינה קשורה.

במכתב ששלח האדמו"ר מ[...] הוא מעיד כי הניגוד לקביעת בית הדין, האב אמר לו בשיחה פנים אל פנים עי כל רצונו ומאווייו שבנו יתן גט ו"פשיטא שאינו מעכב את מתן הגט."

רב קהילת [...] ואב"ד בקהילת [...] הג"ר [מ' ה'] כתב גם הוא כנגד בית הדין וכינה את ההרכב "דיינים מטעם". לדבריו, הוא יודע שרצונו של האב כי הבן יתן גט. "למען הסיר העוולה ועיוות הדין הנורא, אני מוכן לטרוח ולנסוע למקום מושבו כדי להעיד ולהמליץ טוב בעדו, ואולי אוכל להטות המאזניים לצד הצדק."

בנוסף גורמים מטעם האב הפיצו מכתב עליו חתם [הרבי מ...] בו הוא מעיד כי האב מתנגד לעגינות ופעל וביקש אף את התערבותו בכדי להשפיע על הבן – אך ללא הועיל.

עדוּתו של הרב [מ']

העד סיפר כי הוא היה עוזר הגבאי של האדמו"ר מ[...] וצ"ל וממשיך בתפקידו גם אצל האדמו"ר הנוכחי.

בתחילה העיד העד כי לפני כעשר שנים שמע את נתבע מס' 2 מבקש מהאדמו"ר לשכנע את הסרבן לתת גט וכי שמע אף כשחזר ועשה זאת לאחר שעצרו אותו בארץ. אך מייד סיפר גם שחזר "היום" (!) מארצות הברית מביקור בזק שבמסגרתו נפגש, ביוזמתו וללא שנתבקש לכך על ידי נתבע מס' 2, עם הבעל – הבן הסרבן. העד תיאר פגישה ממושכת שבמסגרתה הפתיע הסרבן וביקש שלום בית תוך השמעת דברי געגוע לאשתו האהובה.

לשאלת בית הדין אם התרשם שסרבן הגט מודע לכך שניתנה החלטה שאשתו נכונה לכל דרישותיו, ענה העד פעם אחר פעם שסרבן הגט לא אמר על כך דבר.

עדוּתה של עו"ד ד' שרגא

בעדותה ושלא במפתיע חזרה עו"ד ד' שרגא כמעט 'מילה במילה' על תוכן עדותו של בעלה עו"ד אליעד שרגא. לשבחה ייאמר שהתנהלותה הייתה מכובדת יותר ושהיא, שלא כמו בעלה, לא הביעה אמפטיה והבנה לסרבן הגט ולמניעיו.

בקשת באי כוח נתבע מס' 2 להעיד את סרבן הגט באמצעים טכנולוגיים

באי כוח נתבע מס' 2 הגישו בקשה להעיד את סרבן הגט, [פלוני], באמצעים טכנולוגיים.

בהחלטה מיום ז' באלול התשע"ז (29.8.17) דחה בית הדין את הבקשה וקבע כי העד המבוקש, סרבן הגט מר [פלוני], הוא נתבע מס' 1 בתיק זה וחלה עליו חובת נוכחות אישית בדיון בהתאם לתקנה זו לתקנות הדיון. בית הדין גם נימק את החלטתו וכתב שכפי שהוברר מעדותו של עו"ד אליעד שרגא בדיון ביום י"ט בתמוז תשע"ז (13.7.17) סרבן הגט מתוודך ומלווה באופן צמוד על ידי עורכת דין מפירמת עורכי דין ממנהטן.

בנסיבות אלו, קבע בית הדין, ישנה חשיבות יתירה ומיוחדת להתרשמות בלתי־אמצעית של בית הדין וקשה יהיה ליתן משקל כלשהו לדברים שיאמרו שלא באולם בית הדין.

בית הדין הוסיף שכפי שעולה מסקירת הפסיקה האזרחית על המבקש להעיד באמצעים טכנולוגיים להוכיח כי קיימת 'סיבה טובה' המונעת את בואו לארץ כגון מצב בטחוני או נסיבות אישיות מיוחדות כאשר הנטייה היא להחמיר בבקשה של בעל דין יותר מבקשתו של עד.

בית הדין הכריע כי אין כל ספק כי רצון להימלט מן הדין ולהמשיך לעגן אישה צעירה ונכה אינו 'סיבה טובה' – בין שהמעגן עושה זאת ביוזמתו ובעידודו של אחר ובין שהעגון האכזרי מתמשך מרצונו החופשי לבד.

לא למותר לציין כי בדיון השלישי הוצג ה'נרטיב' של סרבן הגט בפני בית הדין בצורה רהוטה וקולחת ובלהט רב מפי העד עו"ד אליעד שרגא.

3.7 סיום ההליך הדיוני

לקראת סיום ההליך חזר ושאל בית הדין את נתבע מס' 2 מה עשה מאז הדיון האחרון כדי לשכנע את בנו ליתן גט. בשל חשיבות הדברים נצטטם במלואם.

יש לי שאלה אחת למר [אלמוני]: בדיון קודם נפרדנו לא כל כך נעים... מה עשית מאז הדיון הקודם כדי לשכנע את [פלוני] לתת גט לאשתו? עשית משהו מהדיון הקודם?

מר [אלמוני]: אין לי מה לעשות. הוא לא מרים טלפון. אתם גמרתם אותו.

בית הדין: איך גמרנו אותו?

מר [אלמוני]: כי היא יודעת שהוא לא שומע בקולי. בשמחות היא תמיד אמרה לו: "למה אתה לא שומע בקול אבא שלך כמו כל האחים?"

בית הדין: אבל איך אנו גמרנו אותו? נתנו פס"ד והוא לא מקיים אותו מה גמרנו אותו?

מר [אלמוני]: הפסק דין לא הגיע לא אליו ולא אליי.

בית הדין: גם לשיטתכם מאז זה כבר הגיע כמה פעמים.

מר [אלמוני]: אליו לא.

בית הדין: לא שלחתם לו?

מר [אלמוני]: ככה הוא אמר.

בית הדין: מה עשית מאז, שלחת לו בשעתו מכתב בעברית ואחר כך תרגמת אותו בתרגום מדוקדק לאידיש ולאנגלית השאלה אם שלחת בחודשים האחרונים עוד מכתב.

מר [אלמוני]: אמרתי ל[י] שינסה לדבר

בית הדין: יש לך את האימייל שלו, שלחת לו במייל שמוכנים לקבל את כל הדרישות שלו.

מר [אלמוני]: אף אחד לא כתב לו את זה.

בית הדין: ניתנה החלטה ואני קורא את לשונה עוד פעם: התובעת מוכנה לכל דרישותיו בכפוף לסידור גט, שאפשר שיסודר בניו יורק, הוא לא קיבל את זה.

מר [אלמוני]: שהיא תיסע לניו יורק, ככה אתה תקבל את כל מה שהוא דורש.

בית הדין: כל דרישותיו לרבות לגבי הילדים וכמו שהגדיר עו"ד שרגא, לרבות בטוחות – הוא יקבל.

מר [אלמוני]: אז למה היא לא נוסעת?

בית הדין: השאלה אם הוא מסכים.

עורכי הדין שלך פנו אלינו גם אתמול – מה צריך לעשות?

אני חוזר: נתתי החלטה ביום 29.8.17 שככל שהבקשה כנה ואתה רוצה להעביר לו מסר – תעביר לו שכל מה שהוא רוצה הוא קיבל.

פעם אחר פעם חוזרים "מה צריך לעשות?" – למה אתה לא אומר לו שהוא קיבל את כל מה שהוא רוצה? יש לך את המייל שלו, לא צריך לכתוב בעברית ולתרגם – כתוב לו מייל באידיש – במקור: "[פלוני], קיבלת כל מבוקשך".

מר [אלמוני]: כתבתי לו במכתב הראשון והעברתי ל[י], אז הם אמרו מה הבקשה שלו.

בית הדין: מה הבקשות שלו הזכירו עו"ד אליעד שרגא ועו"ד דלית שרגא ועו"ד נגר בהודעה לבית המשפט העליון ואנו אמרנו שכל מה שירצה יקבל.

עו"ד נגר: זה היה אמור להיות דרך הרב? [...]

בית הדין: הוא עד שלכם.

עו"ד נגר: אנו הגשנו בקשה לקבל את המתווה והם סירבו לתת לנו, הרב [...] היה צריך לעשות.

בית הדין: הרב [...] לא היה צריך לעשות שום דבר. אנו פנינו גם אליו – שהוא עד מטעמכם – ולצערנו הוא מתעלם מפניית בית הדין שהועברה אליו דרך אגף העגונות, וטעמיו ונימוקיו עימו.

אנו נתנו החלטה שכל מה שרוצה יקבל – יש לך את המייל שלו, שלח לו מייל "קיבלת כל מה שאתה רוצה", אם אתה לא רוצה לדבר איתו – ש[פלוני] [צ"ל: [י]] ידבר איתו. ל[י] אמרת את זה?

מר [אלמוני]: כן.

בית הדין: ומה קרה?

מר [אלמוני]: לא יודע.

בית הדין: [י] פעל בעניין?

מר [אלמוני]: כנראה שכן

בית הדין: מה אמרת ל[י]?

מר [אלמוני]: הבית דין אמר, מה שכתוב במכתב.

בית הדין: איזה מכתב?

מר [אלמוני]: המכתב שאני כתבתי.

בית הדין: אתה כתבת לבן שלך ועד כמה שידוע לנו הוא לא ענה. אחר כך הוגש מתווה על ידי עו"ד שרגא והבהרנו שכל מה שרוצה יקבל. למה אתם לא מעבירים לו את זה – "פלוני", קיבלת כל מה שאתה רוצה?"

מר [אלמוני]: הוא לא קיבל. הוא אמר שדבורה תיסע. אתה אומר שכתבת? אין כזה דבר.

בית הדין: לפני רגע אמרת ששלחת לו.

מר [אלמוני]: שלחתי לו שאמרת לא שכתבת.

אמרנו כמה פעמים: יש החלטה.

מר [אלמוני]: דיברתי עם יעל (=עו"ד נגר) – הם (=באות כוח התובעת) לא נותנים לו (=בכתב) מה היא (=התובעת) רוצה.

בית הדין: כל מה שהוא רוצה הוא קיבל. אני מביע תמיהה על כך שאף שנכתב בהחלטה מפורשת והובהר בפרוטוקול כמה פעמים שכל בקשותיו של [פלוני] נענו לא טרחתם עד היום להעביר לו את זה.

טו"ר מיטלמן: כדי להפוך את המילים האלה "כל מה שאתה רוצה" צריך להלביש את זה במסגרת שלך הסכם. מה שאני ביקשתי – פנינו כמה פעמים לבית הדין...

בית הדין: המתווה של מה שהוא רוצה הוגש על ידי עו"ד שרגא לבית המשפט העליון מה הם תנאיו של [פלוני] והבהרנו חזור והבהר: [פלוני] יקבל כל מה שביקש לרבות סוגיית הבטוחות. אינני בטוח שסוגיה זו היא לשביעות רצונה שלך [פלונית] כי זו סוגיה לא פשוטה אבל אני מסכים בתיק הזה לכך שצריך בטוחות, וגם דבורה הסכימה. זה היה לפני למעלה משני דיונים והעליתי את זה בהחלטה.

לכן אני מביע תמיהה: עושים את כל הפעולות שבעולם, רק דבר אחד לא – את זה לא מעבירים לו!?

[...]

בית הדין: אנו סיימנו היום את ההליך הדיוני בהליך שבפנינו. חבל שנתבע מס' 2 ובאי כוחו לא מצאו לנכון לקדם את העניין עד לדקה האחרונה של ההליך הזה. מכל מקום מוטב מאוחר מאשר בכלל לא. ולא מאוחר מידי מצדכם לקדם מתווה אמיתי.

טו"ר מיטלמן: תביאו מתווה שהאישה חתומה עליו. לא החלטות של בית הדין.

עו"ד נגר: זו לא אחריותנו.

טו"ר מיטלמן: הוא לא מאמין להחלטות של בית הדין.

בית הדין: עו"ד נגר אומרת "זו לא אחריותנו", אני חוזר ואומר: לא אמרתי שלמשרדכם יש אחריות אישית, אבל על פי החלטת בית המשפט העליון אנו צריכים לברר האם מר [אלמוני] עשה כל שיכול בתיק הזה, כהגדרתו של השופט עמית שאמר שראוי "שיחליף דיסקט" ויסייע בעניין.

ואנו מתרשמים שאף את הדבר המתחייב והוא להבהיר לבנו שבקשותיו התקבלו – אפילו זה לא נעשה.

אנו מקווה שהתיק יגמר בהסכמה והפרשה תסתיים בהקדם אבל זה כבר לא יהיה בפנינו.

טו"ר מיטלמן: הרב סותם לנו את הפה ולא נותן לנו לסיים, אנו לא מקבלים מתווה חתום על ידי האישה שאנו יכולים לפחות להראות אנו לא מקבלים את זה כדי אפשר יהיה להטיל עליו אחריות.

זה הזוי מה שהולך פה, לא מאפשרים לנו לסיים.

מר [אלמוני]: אדם הולך על צד אחד – הוא השופט, הוא הטוען, הוא העו"ד ולא מתבייש בזה. זה לא נקרא משפט צדק. שופט לא צועק כמו שאתה בדיונים כל דיון צעקת כמו משוגע...

בית הדין: דבריו המחוצפים של מר [אלמוני] יירשמו בפרוטוקול.

(שם שורות 454–547)

4. דיון

בהתאם להחלטת בית המשפט העליון מיום כ"ב באדר תשע"ז (20.3.2017) קיימנו הליך שנועד לוודא אם גם לעת הזאת נתבע מס' 2 הוא הגורם העומד מאחורי עיגונה של האישה ולבחינה עובדתית של טענות וראיות נתבע מס' 2 כי לא כך הדבר וכי הוא עושה כל שביכולתו לשכנע את בנו לתת גט.

קיימנו חמישה דיונים ארוכים המתועדים בעשרות עמודי פרוטוקולים, שמענו שישה עדים מטעם נתבע מס' 2 ולמדנו לעומקם מאות עמודי סיכומים ונספחים.

כבר בפתח הדברים נקבע כי לא השתכנענו כי נתבע מס' 2 עושה כל שביכולתו לשכנע את בנו לתת גט. להפך, השתכנענו כי נתבע מס' 2 אינו עושה דבר כדי לשכנע את בנו לתת גט ואדרבה הוא עושה כל שביכולתו – ויכולותיו רבות הן – להנציח את עיגונה של כלתו האומללה.

לאורך כל ההליך מציגים באי כוחו של נתבע מס' 2 'נרטיב' שלפיו בנו של נתבע מס' 2, סרבן הגט [פלוגי], הוא: איש עצמאי לחלוטין, מתנכר לאביו ולמצוקתו ונחוש לקבל את ילדיו בכל מחיר. 'נרטיב' זה מופיע במדויק בכל העדויות מטעם נתבע מס' 2 עד שאי אפשר להימנע מתחושה כי טרם כניסתם לדיון שיננו העדים שוב ושוב 'דף מסרים' מטעם משרד עו"ד אליעד שרגא.

ל'ביסוסו' של הנרטיב מציגים כל העדים, לעיתים אפילו בסגנון זהה ומביך, שתי 'הוכחות' מרכזיות הראשונה: לסרבן הגט, אף ששפתו אידיש, אין חזות חסידית כשל אביו; השנייה: קיימת מערכת יחסים מעוררת בין הסרבן ובין אביו ויתר בני משפחתו אשר נידו והרחיקו אותו. בהליך אשר לפנינו הציג עו"ד אליעד שרגא הוכחה נוספת, ואולי נכון יותר לומר: הציג את 'פנינת ההוכחות' לנרטיב, והיא ייצוג המשפטי העצמאי של סרבן הגט על ידי עורכת דין אמריקאית מפירמה ידועה במנהטן.

מדובר בנרטיב שיקרי וכוזב. בהליך שקיימנו התברר כי סרבן הגט 'מתואם' להפליא עם אביו ופרקליטיו ואינו מעוניין כלל בחידוש הקשר עם ילדיו.

'ההוכחות לנרטיב' מופרכות אף הן ונתייחס אליהן אחת לאחת.

להוכחת 'החזות החסידית' התייחס כבוד בית הדין הגדול (בפסקאות 7–9 לפסק דינו מיום ו' באב תשע"ו – 10.8.16) ובשל חשיבות הדברים נצטטם במלואם:

טענה מרכזית של באי כוח המערער היא כי לעמדתם לא הוכח בבית הדין קמא שהבן אכן מבטל את דעתו בפני אביו המערער, ואינו נשמע להוראותיו אם לתת גט ואם לאו.

באי כוח המערער מביאים כמה טיעונים כדי להוכיח שלבן דעה עצמאית ולכן לא האב עומד מאחורי עגינות כלתו אלא הבן בעצמו. האחד, מכך שבהופעתו – הבן כבר אינו במראה חסידי כשל אביו – אינו מגדל זקן ופאות, הכיפה שלראשו קטנה יותר והוא אינו לובש שטריימל בשבתות (פרוטוקול בבית דין קמא מיום כ' באדר א' התשע"ו – 29.2.2016 שורות 591–603, 1013–1022; בבית הדין הגדול מיום א' באייר תשע"ו – 9.5.2016 שורות 15–20, ומיום ח' באייר תשע"ו – 16.5.2016 שורות 223–230).

[...]

לגבי ראייתם הראשונה של באי כוח המערער מהשינוי שעשה הבעל בחזותו – התרשמותו היא כי אין מדובר בשינוי דרסטי ומשמעותי: אביו המערער, כפי שהופיע לפנינו בדיונים, אף הוא אינו מתהלך עם חליפה ארוכה של חסידים ולצדעיו לא משתלשלות פאות ארוכות. בהתאם לחזותו של המערער, הרי שמדובר אצל הבן בשינוי מינורי מלבוש חרדיי-חסידיי-מודרני ללבוש חרדיי-מודרני מעט יותר (הבן אף מציית לאביו בקשירת עניבה לצווארו – פרוטוקול כ' באדר א' התשע"ו – 29.2.2016 שורות 212–214 ושורות 293–294).

לכן עמדתנו היא כי אין בכך כדי להוכיח שמדובר בבן שממרה את אביו ואינו שומע לו. ובוודאי אין בשינוי זניח זה בלבושו של הבן כל ניגוד לעובדת היות הבן נשמע לאביו בעניינים 'עקרוניים' עבורו כסירוב נקמני מלשחרר את המשיבה בגט.

הוכחת מערכת היחסים המעורערת בין הסרבן ובין אביו ויתר בני משפחתו אשר נידו והרחיקו אותו – מופרכת לחלוטין.

בהליך הראשון אשר התקיים לפנינו טענה אימו של סרבן הגט, אשתו של נתבע מס' 2, פעם אחר פעם, כי "פלוני] הוא 'ילד טוב'" ואישרה קיום מערכת יחסים טובה ביניהם. בהליך אשר לפנינו התברר כי [פלוני] נמצא בקשר עם אָחיו, [י'] ו[ב'], ובוודאי אינו מורחק ומנודה. נציין כי התברר כי בכל הפגישות שקיים [פלוני], עם כל אחד מהעדים, לרבות בפגישות עם הרב [...] ועו"ד אליעד שרגא, נכח גם אחיו [י'].

'פנינת ההוכחות' – ייצוג המשפטי העצמאי של סרבן הגט – אינה אלא 'תרגיל מבריק' ולא אמין שנועד להוכיח עצמאות ובידול של סרבן הגט, אך מוכיח בדיוק את ההפך, שיתוף פעולה ותיאום מלא של נתבע מס' 2 ושל בנו סרבן הגט.

נבאר את דברינו: לאורך כל ההליך לא היה [פלוני] מיוצג, לא הגיש כל הודעה ולא ביקש כל בקשה. וראו זה פלא: לכבוד הדיון בבית המשפט העליון בעניינו של אביו גייס לו סרבן הגט עורכת דין אמריקאית מפירמה ידועה ממנהטן.

והשאלות צפות מאליהן: למה? למה [פלוני] צריך ייצוג עצמאי? למה [פלוני] נחלץ להציג עמדה המסייעת לנרטיב של אביו, הרי אביו טוען כי מתנכר הוא לו וכלל לא אכפת לו ממנו? והשאלה הקשה מכולן: מניין ל[פלוני] האביון והלא-יוצלה – כפי שתואר בפי שני הצדדים שבדיונים לפנינו, הן אשתו העגונה והן אביו, שהועסק אצל אביו שאף פיטר אותו לדבריו ושהמשרה היחידה שהשיג בכוחות עצמו, לטענת האב, היא

המשורה הנכבדה של 'נהג טקסי' – מניין לו 'לדלפון' זה, החי כל השנים מגדבותיו של אביו, ממון לשכירת שירותי פירמת עורכי דין ממנהטן?

והתשובה המתחייבת אחת היא: לא [פלוגי] שכר את שירותי פירמת עורכי דין ממנהטן כי אם אביו נתבע מס' 2, המעוניין להוכיח את צדקת 'הנרטיב' ולהנציח את העיגון, ו[פלוגי], כן [פלוגי] העצמאי' משתף פעולה באופן מלא.

נציין כי לא מדובר רק בתשובה מתחייבת אלא בתשובה מוכחת. עם סיום ההליך, ולאחר שהוברר מעל כל ספק כי [פלוגי] נכונה לכל דרישותיו של בעלה הסרבן לרבות הדרישות בעניין הילדים, דבר הממוטט כליל את 'הנרטיב', הגישו באי כוח נתבע מס' 2 לבית הדין מכתב מטעם 'הייצוג האמריקאי העצמאי' ובו דרישה חדשה של סרבן הגט: פיצוי בסך 2,000,000 דולר.

הדברים מדברים בעד עצמם.

כאמור לעיל, כבוד בית המשפט העליון ביקש מעו"ד אליעד שרגא בדיון ביום י"ח בטבת תשע"ז (16.1.2017) לקבל על עצמו להיות 'שליח של רצון טוב' אל בנו הסרבן של נתבע מס' 2, לשכנעו בשם אביו לתת גט ולקדם מתווה שהועלה בבית המשפט לסיום פרשת העיגון המתמשכת. בית המשפט העליון ביקש ממנו גם להגיש הודעת עדכון.

הזכרנו לעיל גם כי במהלך חודש פברואר 2017 אכן הגיש עו"ד אליעד שרגא הודעת עדכון ארוכה אלא שבמסגרתה התמקד בהצגה ארוכה ואוהדת של הנרטיב של סרבן הגט האכזר המעגן את אשתו הנכה למעלה משלוש-עשרה שנה ורק בשולי ההודעה הציג את התייחסות סרבן הגט למתווה והודיע שהוא נכון לקבלו בכפוף להפקדת ערובות להסדרי ראייה, יתקבל תסקיר של שירותי הסעד ושכ"מ המשפט שיעסוק בעניינם של הצדדים יהיה בית משפט אמריקאי.

את הודעת העדכון חתם עו"ד שרגא בקביעה כי סרבן הגט אינו נתון להשפעתו של אביו ושבנסיבות העניין יש לבטל את צו עיכוב היציאה שניתן כנגדו.

כמתואר לעיל, כמו בהודעת העדכון לבית המשפט העליון גם בעדותו הארוכה התמקד עו"ד שרגא בתיאור 'הנרטיב' של סרבן הגט ועשה זאת בלהט רב ותוך גילוי הבנה ואמפטיה למניעיו ולדרישותיו ההזוויות והסחטניות. עו"ד שרגא גם תיאר מאמצים רבים שהשקיע לשכנע את עורכת דינו האמריקאית של סרבן הגט לאפשר את הפגישה. לשאלת בית דין, כיצד סרבן הגט 'לדלפון' מצליח לממן ייצוג משפטי איכותי של פירמה ממנהטן לא ענה עו"ד שרגא עניינית אלא הציע לזמן את סרבן הגט לבית הדין ולשאול אותו. לשאלת בית הדין מדוע לא נהג כמו הרב [...] ויזם פגישה ישירה עם סרבן הגט, ענה עו"ד שרגא שאינו נוהג לפנות לאנשים שלא באמצעות באי כוחם. לתמיהת בית הדין על התשובה המוזרה בהתחשב באי-הופעתו בהקשר זה 'כובע' משפטי של מייצג בהליך אלא כ'שליח של רצון טוב' ענה עו"ד שרגא: "יכול להיות, אבל כך נהגתי".

עו"ד אליעד שרגא, כפי הנראה, מוצלח בתור פרקליט יותר מבתור עד. עדותו לא נשמעה אמינה כלל ונעדרה כל אותות אמת, וזאת מבלי להתייחס לשאלת המשקל הראייתי שיש ליתן – אם בכלל – לעדות פרקליט המעיד לטובת מרשו.

התמונה החד-משמעית שהתבהרה בפני בית הדין היא שאין לעו"ד שרגא 'רצון טוב' לסיים את הפרשה ולממש מתווה פשרה שהוא עצמו העלה, ושבתיחום נעדר תום לב מינף את השליחות לעדות בדבר עצמאותו, כביכול, של סרבן הגט והעדר יכולתו של נתבע מס' 2 להשפיע עליו.

לכל אורך ההליך, במשך חודשים רבים חזר ופנה בית הדין אל נתבע מס' 2 ובאי כוחו לקדם את יישומו של המתווה. לצערנו, פעם אחר פעם נפלו דברינו על אוזניים אטומות, כאשר נתבע מס' 2 ובאי כוחו עו"ד א' שרגא, עו"ד י' נגר וטו"ר מ' מיטלמן נמנעים מלעשות מאמץ כלשהו, ולו הקטן ביותר לסיים את הפרשה – למרות היכולת שבידם.

אנו קובעים כי נתבע מס' 2 ובאי כוחו נמנעו במודע ובמתכוון מלממש את יכולתם לסיים את פרשת העגינות.

אך לא זו בלבד:

ביום י"ח בטבת תשע"ז (16.1.2017) במבואת בית המשפט העליון, סמוך ונראה בזמן ובמקום כאחד לדיבורים על השליחות של 'רצון טוב' מנע עו"ד שרגא בפעולה אקטיבית, בזדון ובכוחניות אפשרות לנסות ולסיים את פרשיית העגינות המתמשכת.

לא רק אדישות והימנעות מפעולה לפנינו אלא פעולה אקטיבית שנועדה להנציח את עיגונה של [פלוגית].

נתבע מס' 2 טען בפני בית המשפט העליון כי עשה כל שביכולתן לשכנע את בנו לתת גט. על פי החלטת בית המשפט העליון עלינו לבחון את טענותיו.

במהלך הדיון התברר שנתבע מס' 2 סבור, משום מה, שיצא ידי חובתו בשליחת רבנים וגבאים חסידיים המתפרנסים והנתמכים מידו הרחבה כמו גם בשליחת דמויות ישראליות מפורסמות שאינן מכירות כלל את בנו כמו גם את פרטי הפרשה המורכבת והמתמשכת.

אין זה מפתיע. נתבע מס' 2 סבור כי 'כל העולם במה', והראיה: במקביל להליך המשפטי ניהל גם 'קמפיין תקשורתי'. נתבע מס' 2 כעס מאוד כששאלו בית הדין פעם אחר פעם אלו פעולות כנות ואמיתיות נקט – הוא כעס מאוד כי פעם אחר פעם התברר כי לא נקט כל פעולה כנה. לא רק פעולה כנה לא נקט נתבע מס' 2 אלא אפילו פעולה הנחזית ככזאת לא נקט.

את פשר התנהלותו של נתבע מס' 2 ניתן להסביר בקלות. נתבע מס' 2 לא רק שאינו מעוניין בסיום פרשיית העגינות אלא מעוניין בהנצחתה וכשרוחו טובה עליו הוא משמיע אמירות המצדיקות אותה גם באולם בית הדין. כבאי כוח נאמנים גם עו"ד א' שרגא ועו"ד י' נגר מתקשים להתאפק ומפעם לפעם השמיעו אמירות בזכות המעגן ומניעיו.

רק בעקבות שאלות חוזרות בית דין, הואיל נתבע מס' 2 לשלוח מכתב לבנו. דא עקא, התברר כי המכתב (הלא אותנטי) נכתב בעברית שאינה שפתו של הבן הסרבן. משהעיר על כך בית הדין לא מצא נתבע מס' 2 לשלוח מכתב אותנטי אלא תרגם את המכתב באמצעות מתרגם מקצועי לאנגלית ולאיידיש. לתמיהת בית הדין למה להיעזר במתרגמים ולא לשלוח מכתב פשוט באיידיש, לא ענה עניינית והסתפק בחירופים ובגידופים.

התנהלותו של נתבע מס' 2 מדברת בעד עצמה וכל מילה נוספת מיותרת.

משהתברר למעלה מכל ספק כי נתבע מס' 2 כלל אינו מעוניין בהתרת כלתו מעיגונה אין לתת כל משקל לעדויות הבעייתיות שהביא לבית הדין. מכל מקום נתייחס בקצרה לעדים ונראה מדוע טוב היה עושה נתבע מס' 2 לו היה נמנע מלבקשם לבוא ולהעיד לטובתו.

עדוּתו של הרב [...] תמוהה מאוד ומעלה תהיות שאינן פשוטות.

כיצד יצא הרב [...] בשליחות נתבע מס' 2 לאחר שיחה טלפונית קצרה 'להתיר עגונה מבלי להכיר את פרטי הפרשה, בלי לשוחח עם העגונה ואף בלי לדעת את שמה? כשלא הצליח להתיר את העגונה – מדוע מצא הרב [...] להתערב בהליך משפטי ארוך ומורכב? והתמיהה הגדולה מכולן: כיצד מעיד הרב [...] כי נתבע מס' 2 עושה כל שביכולתו לשכנע את בנו לתת גט – ללא כל היכרות מוקדמת איתו ובלי שנפגש עימו מעולם?

מפני כבודו של הרב [...] נשאיר את התמיהות תלויות ועומדות ונקבע שאין ליחס לעדותו כל משקל.

נציין כי הרב [...] עצמו היה נבוך מהתנהלותו שלו, ולכן הציע והתחייב לצאת בשליחות מחודשת מטעם בית הדין. מילים לחוד ומעשים לחוד. הרב [...] ניתק ולא הגיב לפניות רבות של אגף העגונות בהנהלת בתי הדין הרבניים בעניין.

לעדויות התמוהות של הרב [...] ראש ישיבת [...] ושל 'עוזר הגבאי' מ[...] ר' [...] אין ליתן משקל כלל.

חסידות [...] התגייסה לטובתו של נתבע מס' 2 וכל ראשיה – לרבות שני אחיו של הרב [...] – ללא יוצא מן הכלל יצאו לטובתו לרבות במכתבים פוגעניים כנגד בית הדין שהתפרסמו ב'חדרים' וב'כיכרות'.

זאת ועוד: נתבע מס' 2 הוא 'הגביר' של החסידות הנהנית זה עשרות שנים מתרומות עתק שלו. גם העדים שהגיעו לבית הדין נהנים במישרין או בעקיפין מיזו הרחבה.

לעדוּתו של הרב [...] – אין ליתן משקל כלל.

העד שנמצא דובר שקר בבית הדין, הביע עמדה מראש בעניין הסרבן עוד טרם שנפגש עימו ונטל חלק מרכזי בקמפיין התקשורתי שבמסגרתו חירף את הדיינים ואת מערכת בתי הדין בכללותה.

4.2. המסגרת המשפטית

הייחוד שבהליך ביזיון בית משפט שלפנינו הוא שהמערער אשר נגדו מבוקשת הטלת הסנקציה אינו המחויב בעצמו בפסק הדין לגירושין – קרי הבעל, אלא אביו אשר קבענו בעניינו בפסק דין ארוך ומנומק מיום ד' באדר ב' תשע"ו (14.3.16) כי הוא העומד מאחורי עיגון כלתו, והוא אשר מביא להפרה המתמשכת של פסק הדין על ידי בנו.

בהתאם לפסיקות בית המשפט העליון (ע"א 371/78 מוניות הדר לוד בע"מ נ' אמיל ביטון; ובג"ץ 1067/08 עמותת "נוער כהלכה" נ' משרד החינוך), כפי שהובאו בהרחבה בהחלטתנו מיום ד' באדר ב' תשע"ו (14.3.16), הרי שאפשר לנקוט בהליכי ביזיון בית משפט גם נגד 'אדם זר' המביא להפרת הצו השיפוטי.

את רמת התרומה הנדרשת מאותו אדם 'זר' – במקרה שלפנינו אבי הבעל – כדי שייחשב כמי שמביא להפרת הצו קבע השופט, כתוארו אז, א' ברק בע"א 371/78 (מוניות הדר לוד בע"מ נ' אמיל ביטון (1980) (להלן: "בג"ץ מוניות הדר לוד")) ואלו דבריו (ההדגשות אינן במקור):

נראה לי, כמו לשופט זוסמן בהמ' 306/50, כי על פי לשונו, אין סעיף 6 מצומצם למקרה זה בלבד. ציות לצו ניתן לכופ גם בנקיטת אמצעים כלפי אדם שאינו החייב על פי הצו, אך שמעשיו או מחדליו הם המביאים להפרת הצו. צו המופנה כלפי פלוני, רק פלוני יכול לקיימו, אך אלמוני יכל להביא לידי כך שפלוני לא יקיים את הצו.

ביום ו' באב תשע"ו (10.8.16) קבע כבוד בית הדין הרבני הגדול בפסק דינו (פסקה 7, ההדגשות אינן במקור):

ברור אם כן שטעות בידם של באי כוח המערער, ולשם הטלת סנקציה על האב בשל ביזיון בית משפט עקב השפעה ו'שידול' בנו שלא לתת גט, די בכך שהאב מעודד ותומך בבנו כדי שיימנע מנתינת גט. כך יהיה אף אם לבן ישנן גם טענות מטענות שונות משל עצמו מדוע לא ייתן את הגט לאשתו, ואין צורך לשם כך שהבן יבטל לגמרי את דעתו בפני אביו ויהיה כ'מריונטה' בידיו, כלשונם. די לנו בכך שתמיכתו, שידולו ועידודו של המערער – במבחן התוצאה – הביאו לסירוב לקיים את פסק הדין למתן גט, גם אם הדבר נעשה בהצטרפות סיבות נוספות מצד הבן.

ובהמשך פסק הדין (פסקאות 14–15) קבע בית הדין הרבני הגדול (ההדגשות אינן במקור):

אחר שהממרה כבר הפר בעבר את הצו השיפוטי או הביא להפרתו, לא במהרה תזדרז הערכאה המשפטית להאמין לאמירותיו של הממרה כי לא יפר עוד את ההוראה בעתיד. כל עוד יש ביד הממרה האפשרות להמשיך ולהפר את הצו בעתיד, אף אם יצהיר בפיו כי הוא חוזר בו למוטב ולא ימרה עוד, לא יהיה די בכך כדי לבטל את הסנקציה על מעשה העבר. שהרי אם לא כן, אין לך מי שיוטלו עליו הסנקציות הקבועות בחוק בגין ביזיון בית המשפט, שהלא תמיד יוכל הממרה לסכל את הסנקציה על ידי 'הודעתו' כי בעתיד לא יעשה זאת. משום כך קבע בית המשפט בבג"ץ מוניות הדר לוד (פסקה 12):

המשיבות ממשיכות להוביל נוסעים משדה התעופה. ביטון ממשיך לעבוד בשירותן של המשיבות. כשם שהוא הוביל נוסעים בעבר, ובכך הביא להפרת צו המניעה על ידי המשיבות, כן יש חשש סביר כי הוא יפעל גם בעתיד. כדי למנוע הפרת הצו בעתיד על ידי המשיבות, באו הליכי הביזיון הקבועים בסעיף 6 לפקודה. (ההדגשות אינן במקור.)

לאחר שהוכח לערכאה המשפטית כי האדם שלפנינו אכן המרה את הצו השיפוטי, הרי הוא 'מוחזק' מעתה כמי שעשוי לחזור גם בעתיד ולהמרות את הוראת בית המשפט או בית הדין, גם אם 'יכריז' אחרת בפיו. מעתה עליו מוטל נטל ההוכחה לשכנע את הערכאה השיפוטית כי לא יפר עוד את הצו. כדי להרים את נטל ההוכחה ולהפריך את 'חזקתו' כמפר, עליו לנקוט פעולות אקטיביות וברורות לשם תיקון מה שעיוות במריו. אם יבצע פעולות אקטיביות מעין אלה ייתכן שיהיה בהן כדי להוכיח שהוא אכן כן ברצונו לנטוש את מריו וכי יצא 'מוחזק' מי שעשוי להמרות בעתיד, או לפחות יעמעמו חזקה זו, ובכך יביאו את הערכאה המשפטית להקל בעצמת הסנקציות שיוטלו עליו, או אולי אף לבטלן. כך גם יהיה ביחס לצד 'זר' שהביא בעבר להפרת הצו השיפוטי על ידי המצווה: אם זה יפעל בצורה אקטיבית וברורה לעיין, באופן שיוכיח בעליל כי הוא פועל לתקן את שעיוות ומשפיע בפועל וביעילות על המצווה לקיים את הצו, ייתכן שיהיה בכך כדי להביא את הערכאה השיפוטית שהטילה את הסנקציה נגדו להקל בחומרתה או אפילו לבטלה.

עיקרון זה אפשר ללמוד בהיקש מדינו של ה'משדל' – אשר ראינו כי הוא מקבילו של 'הזר' המביא להפרת הצו השיפוטי – אשר לפי סעיף 34(א) לחוק העונשין:

משדל או מסייע לא יישא באחריות פלילית לשידול או לסיוע, או לנסיון לשידול, אם מנע את עשיית העבירה או את השלמתה, או אם הודיע בעוד מועד לרשויות על העברה לשם מניעת עשייתה או השלמתה ועשה למטרה זו כמיטב יכולתו בדרך אחרת.

ובהשלכה למקרה הנדון לפנינו, אם המערער יפעל באופן אפקטיבי וגלוי לעין במטרה ברורה להשפיע על בנו לתת גט לאשתו ולהביא לסיום עגינותה ויוכח בפני בית הדין קמא כי הוא 'עושה למטרה זו כמיטב יכולתו', ייתכן שיהיה בכך כדי להסיר את 'חזקתו' כמפר ולהביא את בית הדין להקל או אף לבטל את הסנקציה שהטיל עליו.

דברי בית הדין הגדול ברורים ונהירים.

בהליך אשר לפנינו הוכח כי נתבע מס' 2 לא נקט רק מדיניות של אדישות והימנעות אלא אף נקט – גם באמצעות בא כוחו עו"ד אליעד שרגא – בפעולה אקטיבית שנועדה להנציח את עיגונה של [פלונית] .

5.הכרעה.

5.1.הסנקציה שיש להטיל במקרה זה

כאמור, בפסק דין מיום כ"ב באדר תשע"ז (20.3.2017) קבע בית המשפט העליון כי בסמכותו של בית הדין להטיל סנקציות, ובכללן מאסר, על אביו של סרבן גט שהוכח כי הוא הגורם הדומיננטי לעיגונה של האישה, לאחר שהגיע בית הדין למסקנה שאין דרך פוגענית פחות לגרום לאב לחזול ממעשיו ולאפשר את מתן הגט (פסקות כו, כז לפסק הדין).

כבוד בית המשפט העליון ציין כי המציאות האנושית מזמנת לא אחת מקרים כאלה של השפעה ותלות המציבות את המפר "פורמלי" בחזית, אך מאחוריו מפר "אמיתי" או "מהותי", ושעלינו לראות את הדברים על רקע מאמץ בית הדין להשיג שחרור עגונה חיה מעיגונה.

עם זאת, מאחר שאופייה ותכליתה של ההוראה בסעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט היא להביא לכפיית ציות עתידית ולא לענוש את המפר על הפרתו בעבר, ולנוכח טענת אביו של סרבן גט כי קיימות ראיות חדשות המלמדות שאינו פועל לעיגון התובעת הורה בית המשפט העליון על החזרת התיק לבית הדין לבחינה עובדתית של טענת אביו הסרבן כי הוא פועל באופן משמעותי לשכנע את בנו לתת גט ולשם שמיעת העדויות והראיות חדשות בעניין.

בית המשפט העליון קבע, בלי לקבוע מסמרות מראש, כי ככל שבית הדין לא יקבל את ראיותיו החדשות של נתבע מס' 2 יהא זה בסמכותו של בית הדין להטיל עליו את סנקציות בכפוף לכך שמדובר יהא בפתרון מידתי בנסיבות וככל שלא יהא בנמצא סעד פוגעני פחות היכול להשיג מטרה זו.

כפי שהעלינו לעיל בארוכה, השתכנענו בהליך שקיימנו למעלה מכל ספק כי בהמשך לפעולותיו האקטיביות בעבר של נתבע מס' 2 לעיגון כלתו, אשר הוכחו לפנינו, לא עשה נתבע מס' 2 ואין הוא עושה דבר כדי להביא להתרת כלתו מעיגונה; כי טענותיו שפעל לשכנע את בנו לתת גט כוזבות; כי 'הראיות החדשות' אינן אלא אחיזת עיניים במלוא מובן המילה; וכי בא כוחו, עו"ד אליעד שרגא, מנע ונעל באופן אקטיבי בכוחניות ובבוטות ועוד בכניסה להיכל בית המשפט העליון, זמן קצר לאחר הדיון בעניינם של מרשו ושל העגונה, שביב של תקווה ושל סיכוי – שאולי חלילה לא ישוב – לסיום הפרשה העגומה. נאמר בבירור: נתבע מס' 2 הוא מעגנה האמיתי של [פלונית] והוא עושה כל שביכולתו להנציח את עגינותה.

בנסיבות עגומות אלו, חובתנו להשתמש בסמכותנו על פי סעיף 7 לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956 ועל פי סעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט ולהטיל סנקציות על נתבע מס' 2 על מנת להניעו לסיים את עגינותה המתמשכת של [פלונית].

בבואנו להכריע בדבר הסנקציה ההולמת עלינו לדאוג מחד גיסא שתהיה זו סנקציה סבירה ומידתית, ומאידך גיסא שתהיה יעילה באופן אשר יביא לתוצאה המבוקשת. "יש 'לתפור' את הסנקציה בזהירות הראויה תחשב בנסיבות שעל הפרק" (ע"פ 5177/03 מור נ' דנציגר).

לאור המסקנה הברורה אליה הגענו שלפיה אין מנוס מהטלת סנקציה, הרי שתנאי הכרחי הוא שהסנקציה אכן תהיה יעילה ואפקטיבית. בהטלת סנקציה בגין ביזיון בית המשפט, המטרה היא "בראש ובראשונה, שהקנס או

המאסר לא יהיו סמליים, אלא יכבידו ויקשו על הסרבן במידה ממשית שיהיה בה כדי לאלץ אותו לציית לצו השיפוט" (ע"פ 8000/98 יצחק מינא עו"ד נ' שמואל ז'ובינו, נה (4) 481 (2000), וראה גם א' גורן, סוגיות בסדר דין אזרחי, 2013, עמ' 711).

בהחלטתנו מיום ד' באדר ב' תשע"ו (14.3.2016) הכרענו להטיל על נתבע מס' 2 מאסר של שלושים יום ונימקנו זאת בהערכה שהרמה הראשונה והמינורית יחסית של הטלת 'קנס' כסנקציה, צפויה, להערכתנו, להיות בלתי יעילה נוכח עושרו הגדול ויכולותיו הכלכליות בהן הוא מתרברב.

אלא שלאור התנהלות הנתבע מס' 2 ובאי כוחו עולה חשש בלתי מבוטל כי גם אם יוטל על הנתבע מאסר קצוב של שלושים יום הוא ימצא את הדרך לנטרל אותו ולעקר את האפקטיביות שלו בטוענות מטעמים רפואיים שונים, כפי שניסה לעשות בהליך דנן. במידה שיצליח בכך ואף אם יצליח בכך רק חלקית, לאחר תום שלושים יום אלה יש לחוש כי הוא ימשיך חלילה באופן בלתי נלאה, כפי שעשה עד כה, להשקיע ממון ומאמץ בהמשך עיגונה של כלתו.

על כן, לאחר שיקול דעת מעמיק אנו סבורים כי נכון לעת הזאת סנקציה הולמת, מידתית ואפקטיבית היא **קנס יומי** בסך 5,000 ש"ח.

נזכיר כי בהחלטה מיום ט"ו בסיוון התשע"ח (29.5.2018) הבהרנו כי במסגרת פסק הדין שוקל בית הדין לצוות ולהטיל על נתבע מס' 2, מר [אלמוני], גם קנס משמעותי מכוח סמכותו על פי סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956 וסעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט, ושעל מנת למנוע פעולות של נתבע מס' 2 שיהיה בהם כדי להכביד על ביצוע ההחלטה, ובהתאם לסמכותו של בית הדין על פי סעיף 7ג(א) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956, ניתן צו המורה לרשם המקרקעין בירושלים, לרשום עיקול על הנכס אשר בבעלותו של נתבע מס' 2 בירושלים.

ככל שפרשיית העגינות לא תסתיים בתקופה הקרובה ונתבע מס' 2 יעמוד במריו נשקול למנות כונס נכסים על הנכס בהתאם לסמכותו של בית הדין על פי סעיף 7ד(א) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956. אולי כמי ש'ממונם חביב עליהם מגופם' – ועל אחת כמה וכמה דירתם בירושלים שמקומה המיוחד יקר כנראה בעבור נתבע מס' 2 – יתרצה הנתבע מס' 2 ובמקום לתמוך בעיגונה של כלתו יסייע לקיום המתווה ולשחרורה בגט על ידי בנו.

חיוב נתבע מס' 2 בהוצאות משפט ופסיקת הוצאות משפט אישיות נגד באי כוחו

התנהלותו של נתבע מס' 2 מחייבת פסיקת הוצאות משפט נכבדות כנגדו.

במקום לעשות את חובתו הדתית, המוסרית והמשפטית ולאפשר את שחרורה של [פלונית] מעיגונה המתמשך והאכזרי מנהל נתבע מס' 2 מערכה משפטית ותקשורתית שכל מטרתה הניצחת עיגונה של כלתו האומללה. לשם כך הוא משקיע סכומי עתק למימון פרקליטים 'יוקרתיים' ויועצי תקשורת ותדמית.

בתוך אולם בית הדין מתנהל נתבע מס' 2 בגסות ובבטות ואינו בוחל אף בגידוף וחירוף הדיינים תוך בזבוז ואיבוד זמנו היקר של בית הדין.

לאחר שיקול דעת, החלטנו לחייב את נתבע מס' 2 בהתאם לתקנה קיט לתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג, בהוצאות משפט בסך 50,000 ש"ח לאוצר המדינה.

באי כוח נתבע מס' 2, טו"ר מ' מיטלמן ועו"ד י' נגר, התנהלו במהלך ההליך באופן שאינו הולם מייצגים משפטים בפני מוסד שיפוטי. הדבר בא לידי בהתנהלות פרועה במהלך הדיונים, בהטחת אמירת הצופות ובהשתלחות בבית הדין כפי שהדבר בא לידי ביטוי בעשרות עמודי הפרוטוקולים, ובהגשת בקשות המנוסחות העולות כדי ביזיון בית הדין על בסיס קבוע.

נבהיר כי בפתיחת הדיון ביום ח' בתמוז תשע"ז (2.7.2017) התרה בית הדין בטו"ר מ' מיטלמן ובעו"ד י' נגר, נוכח בקשה שנוסחה בחוצפה, שלא יהסס לפסוק נגדם הוצאות אישיות נוכח כל התנהלות שאינה ראויה, וכי בשני מקרים פרטניים במהלך הדיונים פסקנו עקרונית הוצאות משפט כנגד טו"ר מ' מיטלמן וכנגד עו"ד י' נגר.

לאחר שיקול דעת החלטנו לפסוק הוצאת משפט בסך 10,000 ש"ח כנגד כל אחד ואחת מבאי כוחו של נתבע מס' 2.

הוצאות אלה מוטלות לפי תקנה קיט(1) לתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג, ומכוח סמכותה הטבועה של ערכאת המשפטית, כפי שנקבע פעמים מספר בהלכת בית המשפט העליון (ראה למשל; ע"א 4845/95 ניר נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(2) 639, עמ' 647; ע"א 6185/00 חנא נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 366; בע"מ 3778/12 עו"ד אירינה גלפנבוים נ' מדינת ישראל, ועוד).

נשוב ונבהיר את שכבר הבהרנו בהחלטה מיום ד' באדר ב' תשע"ו: (14.3.2016)

בית הדין רואה במלאכתם של באי כוח בעלי דין תפקיד חשוב ומועיל – בהצגת עמדתם, בהבאת ראיות ועדים מצידם, בחקירות ראשיות ונגדיות, וכל זאת כדי לסייע לבית הדין "לעשות משפט" (כללים 2 ו-32 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו – 1986). לא על כך אנו מטילים על טו"ר מ' מיטלמן ועל עו"ד י' נגר הוצאות משפט אישיות, אלא על התנהלות פרועה ועל התבטאויות נלוזות.

פסיקתא ומתן הוראות

לאחר הליך ממושך ומורכב הגענו לכלל מסקנה כי נתבע מס' 2 ממשיך לעמוד מאחורי עיגון כלתו וכי אין כל ממש בטענותיו כי פעל לאחר מתן ההחלטה מיום ד' באדר ב' תשע"ו (14.3.2016) לשכנע את בנט לתת גט.

קשה לקבוע מהו המניע הרציונלי המדויק והברור של התנהלותו האכזרית של נתבע מס' 2, שכן כאמור "עקב הלב מפל ואנש הוא מי ידענו", אך נראה כי פעולותיו נובעות מיצר נקמנות עז ההולך ומתגבר עם התמשכות ההליך ועיכוב יציאתו מן הארץ, מקשיות לב, ומשכרון כוח וגאוה של "עשיר יענה עזות".

אשר על כן, בית הדין מחליט ומורה כדלהלן:

- 1. אנו מטילים ומצוים על נתבע מס' 2 מכוח סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956 ומכוח סעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט, קנס יומי בסך 5,000 ש"ח ליום החל מיום כ"ב באלול תשע"ח (2.9.18) ועד ליום בו תקבל התובעת גב' [פלונית] גט פיטורין.**
- 2. בהתאם לסמכותו של בית הדין על פי סעיף 7ז(א) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז – 1956 וככל**

שפרשיית העגינות לא תסתיים בתקופה הקרובה, נשקול למנות
כונס נכסים על נכס גדל"ן אשר בבעלותו של נתבע מס' 2
ושעליו הטלנו עיקול בהחלטה מיום ט"ו בסיוון התשע"ח
(29.5.2018).

3. בית הדין מטיל על נתבע מס' 2 הוצאות משפט בסך 50,000
ש"ח לאוצר המדינה.

4. בית הדין מטיל על טו"ר מ' מיטלמן ועל עו"ד י' נגר, על כל
אחד ואחת בנפרד, הוצאות משפט אישיות בסך 10,000 ש"ח
לטובת אוצר המדינה.

5. מזכירות בית הדין תשלח העתק החלטה זו לרשות האכיפה
והגבייה – המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות.

6. על מזכירות בית הדין להודיע באופן מיידי לנשיאת בית
המשפט העליון על החלטה זו.

ניתן ביום י"ב באלול התשע"ח. (23.8.2018)